

RUĐAR

ČASOPIS PREMOGOVNIKA VELENJE, ŠTEVILKA 8, DECEMBER 1996, LETO XXX

Srečno 1997

Vsem gre za to, da se podjetje razvija tudi naprej!

"Srečno" v letu 1997!

Dr. Franc Žerdin

Kar nekaj razlogov je, da smemo delavci Premogovnika Velenje v leto 1997 vstopati z optimizmom.

Naše delo je bilo tudi letos na nekaterih področjih bolj, ponekod pa tudi manj uspešno, predvsem pa je bilo vseskozi zelo trdo in angažirano. Ocenjujem, da smo največji uspeh dosegli pri izgrajevanju kolektiva, pri potrjevanju zavesti večine zaposlenih, da je Premogovnik Velenje naše podjetje in da nam takšen, kot je, zelo veliko pomeni.

Zelo ponosen in hvaležen ugotavljam, da se nas je velika večina zaposlenih zelo hitro odzvala na ponujeno možnost, da neizplačane osebne dohodke v letih 1991 in 1992 lastnimo v lastnem podjetju. S tako masovnim osebnih izrekanjem za takšno strateško opredelitev vodstva podjetja smo nedvoumno potrdili, da nam gre za to, da se naše podjetje razvija tudi vnaprej in da realno vidimo perspektivo zaposlovanja naših otrok v njem. Za takšno dividendo nam bodo naši nasledniki prav gotovo hvaležni, v to sem prepričan.

Leto 1996 bomo zaključili s proizvodnjo 3.950.000 ton, kar je za 1,02 odstotka več, kot smo proizvedli v letu 1995. To proizvodnjo smo dosegli v 239 dneh, kar je 7 dni manj v primerjavi s predhodnim letom. To se mi zdi še posebej pomembno, saj na ta način dokazujemo, da smo sposobni tudi mi svoje obveznosti opraviti v rednem delovnem času in si privoščiti zaslužen počitek.

Odkopna fronta je bila letos dolga 402 metra oziroma najkrajša v celotni zgodovini premogovnika. Število zaposlenih smo zmanjšali v poprečju za 26 delavcev, kljub temu da smo na novo zaposlili kar 123 mladih ljudi. To je pomembno dejstvo in veliko naporov je bilo potrebnih, da smo ta cilj lahko udejanjili. Odkopni učinek je v poprečju znašal 66,5 t/dnino, kar je za 10,5% več kot v letu 1995. Za 2,1% je porastel jamski učinek in znaša 8,6 t/dnino. Storilnost dela v letu 1996 znaša 4,5 t/zap/dan in je za 5,2 % višja od dosežene v letu 1995. Zelo dober rezultat smo dosegli tudi pri produktivnosti odkopne fronte. Ta znaša v letu 1996 kar 38,9 t/m/dan, to je za 10,3 % več kot v predhodnem letu.

V letu 1996 se je pri delu ponesrečilo 313 delavcev (podatek je do 30. 11.), kar je v primerjavi z letom poprej za 18 manj. Kljub temu, da je doseženo število nesreč pri delu v primerjavi z drugimi premogovniki majhno, je nesreč še vedno preveč; posebej še, če upoštevamo, da smo na eno nezgodo izgubili kar 46 delovnih dni (v letu 1995 47 dni). V primerjavi z letom 1995 se ni povečalo število registriranih jamskih požarov. V letu 1996 jih je bilo 6, torej enako kot v preteklem letu. Pomembno je, da podjetje zaradi požarov ni utrpelo škode.

Tudi v letu 1996 smo zastavili svoje delo tako, da smo kar se da dosledno uresničevali štiri osnovne strateške cilje podjetja. Na področju proizvodnje, večanja nivoja varstva pri

delu ter humaniziranja delovnega procesa in na področju saniranja ekoloških problemov smo bili zelo uspešni.

Manj uspešni smo bili pri uveljavljanju ekonomsko utemeljene cene premoga, zaradi česar bomo leto 1996 zaključili z izgubo. Z velikimi likvidnostnimi problemi smo se srečevali skozi vse leto in le z močnim lastnim prizadevanjem ter z veliko mero razumevanja elektroenergetskih podjetij, Ministrstva za gospodarske dejavnost ter našega sindikata smo uspeli pravočasno izplačevati osebne dohodke ter izpolnjevati obveze do dobaviteljev opreme in storitev.

Kljub vsem problemom ocenjujem, da je naše podjetje ostalo v slovenskem merilu še vedno eden od zanesljivejših poslovnih partnerjev, kar je ob vstopu v leto 1997 še posebej pomembno.

V letu 1997 nam bo na osnovi doslej opravljenih razgovorov uspelo podati 3,92 milijona ton našega premoga. To je dober podatek, ki pa bo še boljši, če nam bo uspelo udejanjiti tudi ugotovitev ministra Dragonje, da smo upravičeni do 15% višje cene, kot znaša cena v Slovenijo uvoženega premoga.

Izračuni kažejo, da bi ob ceni 6,32 DEM/GJ, kolikor bi cena našega energetskega premoga smela znašati, poslovali z minimalnim ostankom dohodka. Ker smo sposobni znotraj podjetja tudi še kaj prihraniti in nekaj več zaslužiti z zunanjo realizacijo, bi bilo možno ob takšnih predpostavkah cene premoga povsem realno načrtovati tudi naš nadaljnji uspešen razvoj. Takšen razvoj si podjetje tudi zasluži, kot je tudi Šaleška dolina upravičena, da celotna Slovenija tudi vnaprej omogoča sanirati mnoge, zaradi energetske dejavnosti povzročene rane.

V leto 1997 zaradi vsega navedenega, predvsem pa zaradi izjemno dobrih ljudi, ki jih naše podjetje ima, vstopam optimistično razpoložen. Prepričan sem, da bomo znali kot vedno doslej med seboj ter tudi navzven dobro sodelovati, si prisluhniti v težavah in jih skupaj rešiti v dobro našega Premogovnika.

V prihajajočih božičnih praznikih vam vsem želim obilo družinskega miru ter veselja, v novem letu 1997 pa osebne sreče, zdravja in veliko zadovoljstva pri delu. Vse dobro želim tudi članom vaših družin.

SREČNO!

dr. Franc Žerdin
Franc Žerdin

Smo na pravi poti

Leto, ki se izteka, bi kot sindikalist ocenil za zelo naporno, istočasno pa tudi za zelo uspešno. Seveda je pa leto dni kar dolgo obdobje, v katerem se lahko dogodijo tudi stvari, ki jih človek težko razume.

Če že razumem, da smo posamezniki ali včasih kar cele skupine nekako apatični, splošno nezadovoljni, pa nikakor ne morem razumeti, da za takšno stanje iščemo razloge običajno na napačnem koncu. Nikdar, ali pa zelo redko, jih iščemo tam, od koder izvirajo - namreč pri sebi. Običajno jih iščemo tam, kjer je možno brez vsakih posledic udrihati po dolgem in počez, to pa je v sindikatu. Verjetno drži trditev, da je temu tako zato, ker so ljudje ta sindikat pač vzeli za svojega in lahko torej v njem ali pa prek njega počnejo, kar hočejo. To še toliko bolj, če v podjetju nimajo tistih pravih težav, s katerimi se otepa večina slovenskega gospodarstva.

S tega vidika je možno razumeti tiste nadzgovornejše, ki se včasih sprašujejo, ali je sploh vredno, ali se sploh splača, pa kljub temu vztrajajo, saj jih upanje, da na koncu koncev le delajo v interesu večine, žene naprej, pa čeprav nizki udarci in razna podtikanja zelo bolijo.

Trdno sem prepričan, da imamo dober sindikat, odprt, dojemljiv za sleherni koristno pobudo in tudi dovolj možnosti, da te pobude realiziramo, kar marsikje drugje ni možno. Da je temu tako, je vsekakor zasluga članstva, ki samo takšen sindikat tudi hoče, kot tudi vodstva podjetja, ki takšnega delovanja ne ovira in obravnava sindikat kot enakopravnega partnerja. To partnerstvo nedvomno dokazuje upoštevanja sindikalnih zahtev pri zmanjševanju staleža po tako imenovanih mehkih variantah, pri zelo humanem reševanju enega največjih problemov podjetja - reševanju invalidske problematike, pri izbiri načina lastninskega preoblikovanja podjetja, po katerem bomo lahko vsi postali delničarji podjetja oziroma solastniki in še bi lahko našteval.

Seveda pa to ni nastalo čez noč. Zasluga za to gre vsem nam, ki danes tu delamo in ustvarjamo, kot tistim, ki so položili temelje temu podjetju in ga dograjevali skozi vso njegovo 120-letno zgodovino.

In prav v to je vtakano tudi naše sindikalno delovanje, tu leži odgovor tistim nekaterim, ki včasih v stanju že omenjenega splošnega nezadovoljstva za prav vse tegobe zlivajo gnojnico po sindikatu, češ: kaj pa imamo od tega sindikata.

Čeprav nerad, saj smo o tem članstvo sproti obveščali (tudi tu smo eni redkih, ki nam je uspelo ohraniti vse oblike internega informiranja in smo tako lahko vsi vedno o vsem obveščeni, če le hočemo biti), bom tem nejevernim Tomažem še enkrat naštel vsaj nekaj akcij, ki so sindikatu vzela največ časa, zaradi katerih tudi ocenjujemo, da smo uspešni in ki ločijo bistvo sedanjega sindikal-

nega delovanja od nekdanjega - po nekaterih - krompirjevega sindikata:

- po skoraj dvehletnih natezanjih pridobili lastno reprezentativnost, s tem uredili svoj status in ga še utrdili s podpisom Pogodbe o sindikalnem sodelovanju med OO ZSSS Velenje in sindikatom Premogovnika Velenje,
- po več kot dvehletnih pogajanjih podpisali z Vlado panožno kolektivno pogodbo za premogovništvo z veljavnostjo do leta 2000, uspeli najmanj ohraniti vse že uveljavljene pravice in dosegli, da se te tudi spoštujejo,
- na osnovi panožne kolektivne pogodbe sklenili in registrirali tudi podjetniško kolektivno pogodbo z veljavnostjo prav tako do konca leta 2000,
- formirali, izvolili Svet delavcev in s tem omogočili vsem zaposlenim varovanje njihovih interesov tudi na poslovnem področju,
- po 4 letih težkih pogajanj uspeli z Vlado dogovoriti način in realizacijo premalo izplačanih plač za obdobje 1.9.1990 - 31.12.1992,
- kupili še drugi apartma v Čateških Toplicah in pričeli postopek nakupa še enega v Moravskih Toplicah,
- s posodobitvijo sindikalnih prostorov izboljšali pogoje za delovanje sindikata in še bi lahko našteval.

Želim si da bi čim več članov sindikata - v naših vrstah je več kot 85 % vseh zaposlenih - spoznalo, da niti vodstvo sindikata niti posameznik nista najpomembnejša. Pomembna je organizacija, pomembna je ideja. Oboje morata ščititi in varovati oba. Vsako odstopanje od tega pomeni namreč začetek razhajanja obeh temeljnih opredelitev.

In če kdaj komu kaj ni všeč, mora razumeti, da nas je veliko, da vsakemu posamezniku ni moč ustreči in da vodstvo sindikata ravna tako, kot misli, da je za večino v tistem trenutku, predvsem pa dolgoročno, najbolje. Vodstvo sindikata se še kako zaveda, da je dober delavec lahko le zadovoljen delavec in skuša delovati tako, da bi bilo takšnih čimveč.

V upanju, da smo se razumeli, se vsem sodelavcem zahvaljujem za sodelovanje, v letu 1997 pa želim vsem zaposlenim in njihovim najbližjim obilo uspehov in družinske sreče.

Srečno!

Jože KOŽAR

Kojar Jože

Dober sindikat samo v dobrem podjetju

Jože Kožar

Samo uspešno podjetje ima lahko tudi uspešen sindikat. Vsako podjetje in vse, kar je z njim povezano, je vedno odraz samo tistih, ki v tem podjetju delajo, živijo in ustvarjajo. Če ta trditev drži tako, kot drži dejstvo, da smo po vseh kazalcih v evropskem in svetovnem vrhu - razen ekonomskega vidika seveda, kjer pa imajo škarje in platno v rokah drugi -, potem je možno potegniti samo en zaključek: da imamo pridne in sposobne ljudi, da imamo prave ljudi na pravih mestih in da tudi vedno pravi čas zaznamo potrebo po raznih spremembah. Ne vem, če lahko kdo v tem podjetju obogati, prepričan pa sem, da si s poštenim delom in odnosom do podjetja lahko vsakdo ustvari dostojno življenje, skupaj pa lahko poskrbimo tudi za perspektivo naših otrok. To pa je po mojem mnenju tisto najvažnejše, kar je v nekem podjetju možno doseči. Bojim se, da se tega premalo zavedamo in hitro pozablamo na tiste, ki kljub pridnemu in trdemu delu takšne sreče, žal, nimajo.

Sektor za raziskave in razvoj

Dober glas seže v deveto vas

dr. Milan Medved

Odločitev vodstva podjetja iz leta 1993, da Rudnik lignita Velenje pri Ministrstvu za znanost in tehnologijo registrira posebno enoto, to je sektor za raziskave in razvoj kot raziskovalno enoto, se je tudi v letu 1996 potrdila kot pravilna. V čem se je to v iztekajočem se letu najbolj pokazalo, je povedal pomočnik tehničnega direktorja za raziskave in razvoj dr. Milan Medved.

Rudar: "Letos smo se v podjetju lotili nekaterih projektov, ki jih sofinancira tudi Ministrstvo za znanost in tehnologijo. Kako poteka pridobivanje teh sredstev?"

Dr. Medved: "Prijavili smo se na vse razpise, ki jih je država v tem letu omogočila za pridobivanje sredstev za tehnološke spodbude v posameznih podjetjih. Ocenjujem, da smo bili pri prijavljanju na te razpise uspešni. Od 150 projektov, kolikor jih je bilo pri ministrstvu prijavljenih, je naše podjetje prijavilo štiri projekte in vsi štirje so prišli skozi tako imenovani prag financiranja. To pomeni, da bo država pokrila delež financiranja, ki smo ga predvideli."

Rudar: "Kakšni so ti deleži in koliko sredstev smo tako pridobili?"

Dr. Medved: "Država pokriva razvojno raziskovalni del projekta in v tem delu pokriva 50% stroškov. Vseh 150 projektov so recenzirali trije recenzenti s strokovnih področij, ekonomski del vseh projektov pa je bil kot samostojna enota ocenjen na Ekonomskem inštitutu v Ljubljani. Zato sem še posebej vesel, da so vsi štirje naši projekti uspeli priti skozi recenzijsko sito in z razmeroma visoko oceno dobili tudi potrebni delež sofinanciranja."

To pomeni, da so naši strokovnjaki dovolj dobro pripravili projektno dokumentacijo in da so teme, ki jih v teh projektih obdelujemo, recenzenti s širšega tehničnega področja razumeli in jih smatrajo za pomembne. Za vse štiri projekte smo od države pridobili 38 milijonov tolarjev."

Rudar: "Kako se konkretno imenujejo ti projekti?"

Dr. Medved: "Prvi projekt je "Visokozmogljivi odkop kot osnova za povečanje tehnološke in ekonomske učinkovitosti pridobivanja premoga", drugi je "Koristna uporaba produktov izgorevanja premoga in razžveplanja v Termoelektrarni Šoštanj v tehnološkem procesu pridobivanja premoga v premogovniku", tretji ima naslov "Optimiranje in razvoj novih tehnoloških postopkov opreme in profilov pri izdelavi

podzemnih prostorov" in četrti se imenuje "Geotehnična spremljava prog v Rudniku lignita Velenje." Nadalje smo dobili sofinanciranje tudi pri aplikativni raziskavi "Sorbijski pojavi v lignitu pri različnih stanjih v povezavi z migracijskimi procesi plinov". Ta naloga obdeluje problem, ki se s povečevanjem proizvodnje na odkopih povečuje.

Pri Ministrstvu za gospodarske dejavnosti smo se prijavi na razpis za dokapitalizacijo v energetska podjetja v državni lasti in smo z investicijskim programom visokozmogljivi odkop, ki sledi razvojnemu projektu visokozmogljivi odkop in ga financira Ministrstvo za znanost in tehnologijo, tudi pridobili sredstva v kar precejšnjem znesku. Namenili jih bomo posodobitvi naše odkopne opreme."

Rudar: "Dolgo smo v podjetju le govorili o prodaji znanja, zdaj pa lahko rečemo, da smo znanje začeli tudi prodajati. Katere posle smo letos opravili zunaj podjetja?"

Dr. Medved: "O nekaterih delih, ki jih izvajamo izven domačega dvorišča, smo v Rudarju že pisali. Ob tem naj dodam, da se izven podjetja lotevamo del, ki jih druga podjetja ne bi prevzela ali jih niso zmožna prevzeti. Pri iskanju takšnih poslov smo stopili v stike s takšnimi gospodarskimi giganti, kot sta Pivovarna Laško in Slovenske železnice."

V Pivovarni Laško pod njihovimi v vrhunsko tehnologijo opremljenimi proizvodnimi halami za pridelavo piva izdelujemo zelo pomembne podzemne objekte; eden takšnih je kanalizacija, ki je za Pivovarno Laško tako pomembna, kot je za nas zračenje, torej v veliki meri in pomembno vpliva na proizvodnjo.

Za Slovenske železnice smo izvedli že precej projektov, predvsem sanacije škarp, usekov, predusekov, platojev. To sodelovanje bomo nadaljevali tudi prihodnje leto. Slovenske železnice so pri vzdrževanju objektov ugotovile, da se ne

splača zaupati nekaterih sanacijskih del manjšim podjetjem, ki bi sicer morda ponudila nižjo ceno, vendar pa sta vprašljivi zanesljivost in kakovost del. Po ugotovitvah strokovnjakov Slovenskih železnic smo vsa dela dosedaj opravili kakovostno.

Poleg omenjenih zunanjih del pripravljamo ponudbo za izdelavo povezovalnega podzemnega hodnika v novem delu Word Trade Centra v Ljubljani, torej svetovno znanega poslovnega središča. Potrudili se bomo, da bomo ta dela pridobili in jih kvalitetno opravili ter s tem pridobili še eno referenco.

Razgovore imamo tudi z izvajalci del pri rekonstrukciji Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, kjer naj bi prav tako izvedli nekaj del pod zemljo.

Rudar: "Gotovo je zanimivo vprašanje, ali smo že tako poznani v slovenskem prostoru, da podjetja poiščejo nas, ali se zgolj mi odzivamo na ponujena dela v razpisih?"

Dr. Medved: "Pri zadnjih dveh omenjenih pogovorih za dela je pobuda zanje prišla iz omenjenih firm. Obrnili so se na nas zaradi dobrih referenc, ki so jih prebrali o nas. To je, seveda, zelo pohvalno in pozitivno. Za pridobivanje referenc in poslov se bomo še trudili, predvsem pa, da bomo storitve, ki jih ponujamo trgu, kakovostno opravili."

Rudar: "Dejavnost vašega sektorja sega tudi na ekološko področje. Ker ekologija ne pozna meja, na tem področju sodelujemo s podjetji v dolini. katerimi in kako?"

Dr. Medved: "Premogovnik Velenje je eden največjih subjektov v Šaleški dolini, ki zelo dinamično vpliva na spremembe v prostoru. Vendar pa te spremembe niso odvisne le od našega podjetja, ampak od vseh podjetij v dolini.

S Termoelektrarno Šoštanj se intenzivno pogovarjamo o skupnem problemu, to je o produktih zgorevanja in razžveplanja iz TEŠ oziroma o produktih, ki nastajajo pri proizvodnji električne energije. Proces proizvodnje električne energije skušamo čim bolj zapreti v zaključen tehnološki krog. Ugotovljamo, da nam to že kar dobro uspeva.

Prav tako skupno rešujemo ekološke probleme z Gorenjem Gospodinjski aparati. S skupnimi projekti skušamo varovati okolje in eden takih je projekt uporabe industrijskega odpadka - emajla pri tehnološkem postopku izdelave jamskih prostorov, ki ga uspešno izvajamo, razmišljamo pa tudi o novih. Tudi za nekatere projekte varovanja okolja smo pridobili sredstva Ministrstva za znanost in tehnologijo. Pri okolju pa ni dovolj, da smo z njegovo sanacijo zadovoljni samo mi, ampak da nam dosežke priznavajo tudi

drugi, ki nas ocenjujejo. Pred kratkim se je v Premogovniku in v Šaleški dolini mudila komisija Evropske unije za presojo okoljevarstvene politike in razmerij med proizvodnimi organizacijami in okoljem. To komisijo so sestavljali člani iz različnih evropskih držav in strok. Po njihovih besedah smo se v dolini zelo dobro lotili ekologije, nekateri pa so bili celo zelo presenečeni, da se v Sloveniji na tak način lotevamo ekoloških problemov."

Rudar: "To je bil pregled delovanja podjetja v Sloveniji, spogledujemo pa se tudi s posli v tujini. Kje so že stekli pogodori?"

Dr. Medved: "Dober glas seže v deveto vas. Velenjski premogovnik uživa velik renome v strokovnih krogih, tako v Evropi kot v svetu. Iz Srbije so nas tako zaprosili za sodelovanje pri modernizaciji srbskih premogovnikov. Pripravljene imajo projekte in sredstva iz sklada energetskega dinarja. Ustanovljen je bil mešani srbsko nemško slovenski konzorcij, da bi učinkovito združili tehniko in tehnologijo znanja. Naša naloga je, da z našim znanjem in izkušnjami preverimo načrtovane aktivnosti v srbskih premogovnikih s podzemnim pridobivanjem, damo svojo oceno in predlagamo, kakšna oprema bi bila najbolj smiselna. Podobno se dogovarjamo tudi z vodstvi premogovnikov v Bosni in Hercegovini. Ugotovili smo, da jim lahko ponudimo del opreme, ki je pri nas ne uporabljamo več.

V oktobru je bil direktor podjetja kot član gospodarske delegacije, ki je spremljala predsednika države Milana Kučana, na obisku na Kitajskem. Kitajska je ena redkih držav na svetu, kjer se odstotek pridobljenega premoga iz podzemnih premogovnikov povečuje. Zadnjih deset let uvaja metodo širokočelnega pridobivanja premoga in za to smo mi prava referenca. Ta program je vključen v mednarodno sodelovanje med Slovenijo in Kitajsko. V letu 1997 pričakujemo na tem področju večje aktivnosti."

Rudar: "Ali ocenjujete, da je bilo leto 1996 uspešno?"

Dr. Medved: "Predvsem ocenjujem, da je odločitev vodstva Premogovnika Velenje, da se podjetje odpira navzven in da tvorno sodeluje na različnih področjih in z različnimi subjekti v svoji okolici, v Sloveniji in tujini, pravilna.

S takšnimi trendi bomo nadaljevali tudi v prihodnje, kar pomeni za vse nas več dela in obveznosti, vendar nas s kadri, ki jih ima velenjski premogovnik, tega ne sme biti strah. Kvečjemu bi lahko sprejeli še kakšen večji izziv in ga kakovostno opravili.

Vsem sodelavcem želim ob odhajajočem letu 1996 in prihajajočem letu 1997 predvsem "srečno!"

Diana Janežič

DRUGI PIŠEJO O NAS

ČASOPIS

Naš sodelavec Franci Lenart, s katerim smo se v eni od prejšnjih številčk Rudarja pogovarjali o odpadkih in varovanju okolja v našem podjetju, je prejel pismo - in nam ga prinesel v uredništvo - Rajka Kneza, zaposlenega na Inštitutu za civilno, primerjalno in mednarodno zasebno pravo na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru. Gospod Knez pravi, da je z velikim zanimanjem in veseljem prebral omenjeni intervju in tudi druge zapise o kakovosti prostora na območju premogovnika v 5. številki Rudarja. V pismu izreka priznanje delu premogovnika glede varovanja okolja in želi čimveč uspehov tudi v prihodnje. "Verjetno se sami dovolj dobro zavedate, da s takšnim delom naredite ogromno za slehernega prebivalca in obiskovalca Šaleške doline," zaključuje prijazno pismo gospod Knez.

REVIJA

V oktobrski številki angleške strokovne revije World Coal je izšel daljši članek, v katerem je predstavljena velenjska odkopna metoda. Podatke za članek smo uredništvu delno posredovali iz našega podjetja, članek pa je opremljen s slikovnim materialom, ki so ga avtorji povzeli iz prospekta našega podjetja in iz predstavitev Premogovnika na Internetu. Po mnenju strokovnjakov našega podjetja je v članku tematika predstavljena dobro ter za povprečnega poznavalca premogovništva dovolj zanimivo in jasno.

Veliko drevo ne klone hitro

Kako je potekalo v letu 1996 delo v štirih službah gospodarskega sektorja, na katerih področjih so imeli zaposleni največ težav in kakšne naloge jih čakajo v letu 1997, smo se pogovarjali z direktorico za gospodarsko področje Dragico Kotnik.

Dragica Kotnik

Rudar: "Kakšne so bile vaše glavne naloge v letu 1996?"

Kotnik: "Ker morda vsi delavci ne vedo, katere službe spadajo v gospodarski sektor, naj najprej povem, da je sestavljen iz štirih služb: računovodske, finančne, planško-analitske in komercialne službe. Te službe pokrivajo večino poslov, ki so na kakršenkoli način vezani na denar.

Ko smo vstopali v leto 1996, smo predvidevali, da bo leto potekalo relativno mirno in da bomo predvidene naloge, ki so izhajale iz letnega plana podjetja, lahko mirno opravljali. Sprijaznili smo se sicer s tem, da nas bo tudi to leto spremljala blokada žiro računa pred in po izplačilu plač, vendar smo bili prepričani, da imamo dovolj trdne temelje glede na predvideno prodajo premoga v TE Šoštanj in drugim kupcem.

Vendar pa je 29. februarja letos vlada sprejela energetska bilanco in jo ovrednotila s ceno premoga v markah, določila pa je vrednost marke 84 tolarjev. Tako je bilo brez posebnega preračunavanja mogoče takoj ugotoviti, da nam bo do konca leta zmanjkala realizacija v obsegu enega meseca.

Naše poslovanje teče relativno mirno, če imamo na mesec zagotovljenih med milijardo in pol do milijardo in šeststo milijonov tolarjev realizacije. Od tega pa predstavljajo sredstva za plače okoli 60% vseh stroškov. Zato smo ob tako postavljenih pogojih morali zastaviti še celo vrsto ukrepov, da bi leto 1996 preživeli brez večjih pretresov.

Poleg notranjih ukrepov, ki smo jih relativno dobro izvedli, smo v našem sektorju začeli v začetku leta intenzivno delati na likvidnostnem področju: z dodatnim zadolževanjem pri bankah, z zaostrovanjem plačilnih pogojev pri dobaviteljih materiala in storitev ter pri nabavi opreme. Vse bi teklo drugače, če bi lahko najeli milijardo tolarjev kreditov, kot je v aprilu 1996 sklenil upravni odbor podjetja, vendar smo se ob vseh težavah lahko dodatno zadolžili le za

750 milijonov tolarjev. To pomeni, da nekaj problemov prenašamo še v leto 1997.

Poleg normalnega življenja v podjetju, ki je v domeni gospodarskega sektorja, to je da so obračunane in izplačane plače, da normalno poteka materialno poslovanje, da so narejeni periodični in zaključni računi, je veliko dela zahtevalo lastninjenje našega podjetja.

Veliko dela je treba vložiti prej, preden je država pripravljena dati prvo soglasje na program lastninjenja. V podjetju pa smo prav gotovo uspeli iz tega dela potegniti tudi pozitivne izkušnje, to je, da je treba stvari urejevati pravočasno.

Nekaterih odnosov z državo pa, žal, v tem programu lastninjenja nismo uredili, bi jih pa po mnenju stroke morali. Gre predvsem za kredite, ki jih je podjetje dobilo iz proračuna Republike Slovenije do leta 1990 kot nadomestilo za ceno premoga. Te zadeve bomo morali reševati v prihodnjem letu in tudi po končanem lastninjenju."

Rudar: "Vlada je ob koncu leta 1996 sprejela sklep o uvedbi takse na premog, ki začne veljati 1.1.1997. Kaj to pomeni za nas?"

Kotnik: "Ljudje, ki danes zasedajo mesta v Ministrstvu za gospodarske dejavnosti so priznali narodnogospodarski pomen podjetja, ki dela v Sloveniji, omogoča delo državljanom Slovenije, socialno varnost in tudi redno odvajava davke in prispevke. Zato nas je ta sklep zelo presenetil. Na lignit je uvedena taksa za individualne potrošnike in industrijo 1000 tolarjev na tono. Če k tej taksi prištejemo še 20-odstotni davek, ki je že dodan ceni premoga, potem znaša skupna obdavčitev več kot ena tretjina naše prodajne cene. To pa pomeni eno najvišjih davčnih stopenj na izdelke v Sloveniji.

Ta taksa je morda izpeljanka odloka o prepovedi kurjenja premoga s preveliko vsebnostjo žvepla v individualnih kuriščih oziroma kuriščih brez čistilnih naprav. Odlok je bil sprejet že pred časom, niso pa bili sprejeti izvedbeni akti in se torej ni izvajal

v praksi. Z uvedbo takse na premog torej odpadejo inšpekcijske kontrole po kuriških in drvarnicah, saj bo taksa omejila uporabo premoga pri individualnih porabnikih zaradi dodatne obdavčitve oziroma višje cene za kupce premoga.

To pa je, žal, šele prva faza obdavčitve našega proizvoda. S 1.1.1998 je zaradi potreb državnega proračuna napovedan davek na dodano vrednost v višini 20% na storitve, material in opremo. V ilustracijo naj povem, da so bile dosedaj te davčne stopnje med 3 in 5%. Poenostavljeno povedano pomeni to nekaj manj kot 20-odstotni davek na strošek dela!

Kako bo glede tega odločala nova vlada in ali bo obveljala le ena davčna stopnja - to je 20-odstotna, ki je tudi ena najvišjih v Evropi - pa sedaj ne morem reči, vsekakor pa to pomeni hudo dodatno obremenitev našega domačega proizvoda."

Rudar: "Kakšno delo in razmere zanj vas torej čakajo v letu 1997?"

Kotnik: "Sredi decembra (ko je nastajal pogovor, op.p.) smo, pa, žal, od večinskega lastnika - države še nismo slišali resnih predlogov o pogojih gospodarjenja v letu 1997. V podjetju imamo izdelan letni delovni načrt, ki temelji na pogojih, pod katerimi znamo v podjetju leto normalno preživeti. Delovni načrt naj bi upravni odbor 27. decembra tudi sprejel.

Leto 1996 smo prebrodili težke pogoje gospodarjenja z notranjimi ukrepi, dodatnim zadolževanjem in podaljševanjem rokov za plačila in torej na nek način izvršili sklep vlade. Vendar pa v letu 1997 takšnega manevrskega prostora nimamo.

Sicer pa bodimo pred božičnimi in novoletnimi prazniki optimistično razpoloženi! V prihajajočih praznikih in v letu 1997 vam in vašim najdražjim želim vse najlepše!"

Diana Janežič

ŠTEVILO PODPISANIH NAKAZNIC PO SM

13. 12. 1996 ob 8. uri

SM	NAZIV SM	ŠT. PODPISNIKOV	ŠT. ŽE PODPISANIH NAKAZNIC	%
01	Vodstvo	15	15	100.00
02	Raziskave in razvoj	41	37	90.24
03	Komerciala	28	26	92.86
04	Fin. rač. in plan. anal. službe	85	72	84.71
05	Kadrovsko pravne in spl. službe	43	43	100.00
06	Tehnične službe	60	54	90.00
08	Proizvodne službe	27	26	96.30
09	Elektro-strojne službe	54	42	77.78
11	Okolje in prostor	12	12	100.00
13	VPD, PVP	11	10	90.91
15	Reševalna postaja	16	14	87.50
16	Zavarovanje	79	72	91.14
20	Jama Preloge	243	216	88.89
21	Jama Pesje	224	212	94.64
22	Jama Škale	201	200	99.50
30	Obrat Priprave	776	662	85.31
31	Jamsko vrtnanje	58	50	86.21
32	Razstreljevanje	13	12	92.31
41	Skupno SM Jamska mehanizacija	3	3	100.00
42	JM Elektro služba	158	139	87.97
43	JM Strojna služba	357	310	86.83
44	JM Elektro remont	76	68	89.47
45	JM Strojni remont	249	211	84.74
46	Skupno SM Klasirnica	4	4	100.00
47	Klasirnica - rudarski del	165	143	86.67
48	Klasirnica - elektro del	73	60	82.19
49	Klasirnica - strojni del	70	66	94.29
50	Zračenje	129	126	97.67
52	Jamski transport	240	231	96.25
63	Gradbena dejavnost	44	39	88.64
66	OPP	25	25	100.00
70	Skupno SM HTZ	12	11	91.67
71	Delavnica zaščitnih sredstev	65	56	86.15
72	Kopalnice in vzdrževanje	105	83	79.05
73	Pralnice in krpanje	24	23	95.83
80	Praktično izobraževanje	37	37	100.00
	SKUPAJ RLV	3822	3410	89.22
94	Informatika	2	2	100.00
95	Kamno lom Paka	10	10	100.00
96	PLP	65	58	89.23
98	HABIT	4	4	100.00
99	GOST	114	86	75.44

POVZETEK PROIZVODNJE JANUAR - NOVEMBER 1996

OBRAT	PROIZVODNJA			+ VIŠEK - PRIMANJKLJAJ		ODSTOTEK		POVPREČEK
	osnovni načrt	mesečni načrt	doseženo	osnovni načrt	mesečni načrt	na osnovni načrt	na mesečni načrt	
PRELOGE	1.371.000	1.185.000	1.051.710	-319.290	-133.290	76,71	88,75	4.737
PESJE	1.394.000	1.245.700	1.270.510	-123.490	24.810	91,14	101,99	5.723
ŠKALE	778.500	1.081.500	1.177.670	399.170	96.170	151,27	108,89	5.305
PRIPRAVE	204.200	216.600	221.610	17.410	5.010	108,53	102,31	998
RLV	3.747.700	3.728.800	3.721.500	-26.200	-7.300	99,30	99,80	16.764

Delavci živijo s podjetjem

Oceno dela v kadrovsko splošnem sektorju nam je povedal njegov direktor Janko Lukner. Glavne naloge dela v sektorju so se letos vrtele okoli lastninjenja, zmanjševanja bolniških izostankov in zmanjševanja naraščanja invalidov.

Janko Lukner

Rudar: "Katere so bile glavne naloge delavcev kadrovsko-splošnega sektorja v letu 1996?"

Lukner: "Področje dela 44 delavcev, zaposlenih v kadrovsko-splošnem sektorju, zajema širok krog nalog; nekatere med njimi so stalne, če pa pregledam le leto 1996, potem smo imeli največ aktivnosti na treh področjih.

Intenzivno smo delali pri programu lastninskega preoblikovanja podjetja. Z zadovoljstvom ugotavljam, da smo leto na tem področju zaključili dobro. Množično podpisovanje zadolžnic za premalo izplačane plače v letih 1991 in 1992 kaže na to, da večina zaposlenih razume položaj podjetja, verjame v podjetje in živi z njim.

Da bi se zaposleni čim bolj identificirali s podjetjem in da bi čim bolj uskladili svoje cilje z uresničevanjem ciljev podjetja, pa je bila tudi ena od pomembnih nalog v sektorju. To smo dosegali predvsem z dobrim in načrtnim informiranjem. Tudi rezultati podpisovanja zadolžnic kažejo, da smo pri tem uspeli.

Drugo pomembno področje je kadrovsko-socialno delo, kjer smo v začetku leta zastavili projekt zmanjševanja oziroma obvladovanja bolniškega staleža in zmanjševanja števila nanovo ocenjenih invalidov. Bolniški stalež je v letu 1996 nekoliko manjši in kot kažejo ocene, bo ob koncu leta nekaj nad 7%. To pa je rezultat, ki smo ga dosegli v najboljših letih, to je leta 1990. Ta rezultat je plod prizadevanj vseh v podjetju - zaposlenih, neposredno nadrejenih - in tudi plod prizadevanj strokovnih služb, da bi zdravstvene službe in zdravniki delali bolje.

Zmanjševanje bolniškega staleža je izredno pomembno za podjetje. V intervjuju na začetku leta, ko smo promovirali projekt zdrav delavec, smo povedali, da 1% nižji bolniški stalež pomeni neposredni prihranek 100 milijonov tolarjev. V razmerah, v kakršnih premogovnik posluje, pa pomeni prihranek vsak tolar.

Uspešno smo nadaljevali tudi trende pri zmanjševanju nanovo ocenjenih invalidov. To število se je ustalilo okoli 40 na leto. Ta problem je za dejavnost premogovništva še posebej velik, saj je težko zagotoviti primerno zaposlitev za 850 delavcev, ki imajo zmanjšano delovno sposobnost.

Zato iščemo možnosti, da bi čimveč takšnih delavcev zaposlili blizu njihovega prejšnjega dela, največkrat je to v jami, kajti pri delih izven jame je programe za produktivno zaposlitev invalidov vse težje zagotavljati.

Nenazadnje smo v tem letu veliko dela vložili v sprejemanje novih kolektivnih pogodb. V premogovništvu so se sindikati pogajali z vlado več kot tri leta. Letos junija je bila podpisana kolektivna pogodba za panogo in na njeni osnovi smo nato podpisali še podjetniško kolektivno pogodbo. To je bilo storjeno v obojestransko zadovoljstvo tako vodstva kot sindikata in mislim, da je to področje relativno dobro urejeno. S pogodbo smo dobili akt, ki določa naše pravice in obveznosti.

Uspešni smo bili tudi pri najpomembnejši zahtevi kolektivne pogodbe, to je, da so plače izplačane v določenih rokih, in za to si bomo prizadevali tudi v prihodnje."

Rudar: "Kakšne naloge pa vas čakajo v prihodnjem letu?"

Lukner: "Najprej pričakujem, da bomo zaključili program lastninjenja in da se bo podjetje preoblikovalo v delniško družbo. Okoli 3,5% delnic naj bi imeli v lasti zaposleni.

Na vseh drugih področjih pa bomo naše delo nadaljevali: še bomo sprejemali ukrepe za zmanjšanje bolniških izostankov, nastanjanje invalidov in v zvezi s tem skušali izboljševati delovne razmere. :

Pri nagrajevanju bomo več pozornosti posvetili stimulativnemu nagrajevanju. S podpisom kolektivne pogodbe je bil namreč določen prvi del plač, to je fiksni del, pomembno pa je tudi motiviranje delavcev za delo s plačo. Razlika med letom 1996 in 1997 bo v tem, da bomo v letu 1997 zaposlili manj delavcev. V letu 1996 smo zaposlili 85 pripravnikov in večino naših študentov, ki so šolanje končali pred letom ali dvema. V letu 1997 bomo zelo ambiciozno večali produktivnost, saj bi radi število zaposlenih zmanjšali za 2-3%.

To bodo ob stalnih naše glavne naloge v letu 1997."

Diana Janežič

Projekt kakovost - QRLV

Tehnični sektor

Katere so osnove za vzpostavljanje sistema kakovosti? Danes se podjetje ne odloča le o visoko razviti tehnološki sposobnosti, veliki stopnji varnosti, optimalni ceni, temveč varnost, zanesljivost, tehnološka sposobnost, cenovna sprejemljivost in kakovost postajajo med seboj tesno povezani elementi. Optimalno vlogo vsakega od teh elementov lahko v podjetju dosežemo le s povezanostjo v skupni sistem kakovosti podjetja.

Leta 1995 smo se tudi v premogovniku odločili, da pričnemo uvajati sistem kakovosti. Področje kakovosti je postalo samostojen projekt, za vodjo tega projekta pa je bil imenovan mag. Slavko Plazar kot svetovalec tehničnega direktorja za področje kakovosti.

Na osnovi izdelanega in od vodstva potrjenega zagonskega elaborata je bil v letu 1996 izdelan strateški plan za področje kakovosti, ki opredeljuje aktivnosti projekta za naslednje kratkoročno in dolgoročno obdobje. Celotni sistem kakovosti temelji na opredeljitvi zahtev za proces, dokumentiranosti procesov in opredeljitvi pričakovanih rezultatov, kar nam daje dovolj dobra izhodišča za vodenje in upravljanje celotnega procesa podjetja.

Področja, ki so vključena v sistem kakovosti, so: akreditiranje posameznih enot v podjetju po standardih serije SIST EN 45000, certificiranje po standardih serije SIST ISO 9000, optimiziranje po posameznih poslovnih funkcijah oziroma področjih in nacionalni program Slovenije (nacionalna nagrada za kakovost Slovenije).

V letu 1996 so aktivnosti potekale na vseh opredeljenih področjih. Izvedeno je bilo izobraževanje vodij, aktivnosti so bile podane na kolegijih, opredeljeni so bili posamezni procesi uvajanja kakovosti in v večini organizacijskih enot podjetja že tudi dokumentirani procesi.

Pri tem so se pojavljale tudi težave, ki so spremljale izvajanje projekta. Nanašale so se predvsem na to, da je delo pri tem projektu predstavljalo za vse člane tima dodatne aktivnosti, ki jih je bilo treba izvajati poleg stalnih aktivnosti, da delo pri projektu ni teklo kot stalna naloga, da je delo pri projektu potekalo tudi kot izobraževanje in iskanje načina za vključevanje zahtev sistema kakovosti v posamezne procese.

V letu 1997 se v področje kakovosti vključujejo dodatne aktivnosti, ki povečujejo obseg dela pri projektu. Izvajanje aktivnosti, ki izhajajo iz strateškega plana, bo temeljilo predvsem na izvedbi plana izobraževanja, dosedenem upoštevanju opredeljenih rokov, usposabljanju notranjih presojevalcev, izvajanju

notranjih presoj, preverjanju rezultatov s pomočjo zunanje svetovalca in zagotavljanju informacijske podpore sistemsko opredeljeni dokumentaciji za posamezna področja.

mag. Slavko Plazar

Cilj uvajanja kakovosti v podjetje je v obvladovanju posameznih procesov in se nanaša na:

- stalni nadzor na tehnološkem in proizvodnim procesom,
- zagotavljanje standardizacije, tipizacije,
- integralni pristop k uvajanju novih aktivnosti, procesov,
- jasno opredeljene odgovornosti na vseh nivojih,
- nadzor nad dobavitelji (notranjimi in zunanjimi),
- zniževanje stroškov kot posledice nekakovosti,
- zagotavljanje stalnih sprememb prek notranjih presoj,
- informacijsko podporo obvladovanju procesov.

PODROČJE	LETO IZVAJANJA AKTIVNOSTI
AKREDITIRANJE	
Elektroremontna dejavnost	1996, 1997
Servisiranje jamske reševalne opreme	1996, 1997
Hidrogeološki laboratorij	1996, 1997
Metrološki laboratorij	1997
CERTIFICIRANJE	
Proizvodni sektor	1996, 1997
Elektrostrojni sektor	1996, 1997
Tehnični sektor	1996, 1997
Sektor za raziskave in razvoj	1996, 1997
Gospodarski sektor	1996, 1997
Kadrovsko-splošni sektor	1996, 1997
Služba VPD	1996, 1997
Standardizacija in kontrola	1997
AKTIVNOSTI PO PROJEKTU	
Usposabljanje za področje kakovosti	1996, 1997
Popis, dokument. procesa, določitev elementov in parametrov kakovosti	1996, 1997
Priprava poslovnikov	1996, 1997
Uvajanje poslovnikov v pos. procese	1996, 1997
Notranje presoje po področjih	1997
Predpresoje	1997
Eksterna presoja	1997
OPTIMIZACIJA	
Gospodarjenje z opremo in mat.	1996, 1997
NACIONALNI PROGRAM KAKOVOSTI	
Uvajanje celovite kakovosti (TQM)	1997, 1998
Osvajanje nacionalnih krit. kakov.	1998
Notranje presoje celovite kakovosti	
Eksterna presoja	

Anketa

Se boste radi spominjali leta 1996?

To vprašanje in še "česa si želite v novem letu", smo zastavili nekaterim našim sodelavcem. Zanimalo nas je predvsem, kako jim bo leto ostalo v spominu glede na delo, ki so ga letos opravljali, ter glede na dogodke, ki so pomembni za prihodnost podjetja in zaposlenih v njem.

Mira Kaučič, receptorka v upravni zgradbi v Velenju:

"Leto 1996 mi bo ostalo v lepem spominu, saj se mi ni zgodilo nič slabega. S svojim delom sem zadovoljna. Rada delam z ljudmi, tega pa je pri mojem delu največ.

Receptorka sem že šesto leto. Sicer sem v premogovniku zaposlena dvajset let. Bila sem čistilka, potem sem se izšolala za administratorko in delala pri pošti in telefaksu. Vselej sem imela opravka z ljudmi in pri takem delu ni vedno vse lepo in preprosto, ampak jaz delam z veseljem in nikoli ne pokažem slabe volje.

V novem letu si želim, da bi imela delo še naprej, da me s tega delovnega mesta ne bi premestili kam drugam, da bi bila zdrava. Potem bo tudi vse drugo dobro."

Andreja Suzič, ekonomska tehničarka, vodja saldakov v gospodarskem sektorju:

"Prihodnje leto bo minilo deset let mojega dela v premogovniku in ves čas delam pri saldakovih. Letošnje leto je minilo brez posebnosti pri delu, kar pomeni, da smo,

kot je značilno za naše delo, veliko knjižile, usklajevale račune kupcev in dobaviteljev, skrbele, da so bili računi pravočasno plačani oziroma knjiženi. Veliko smo kontaktirale s kupci in dobavitelji. Tako delo je pač vedno treba opraviti odgovorno, natančno in ažurno.

Pravzaprav si v novem letu ne želim nič kaj posebnega; zadovoljna bom, če bo ostalo tako, kot je bilo letos, če bo v podjetju tudi drugo leto vse dobro teklo in če se bomo s sodelavkami tudi vnaprej dobro razumele, tako kot se sedaj."

Asim Imamović, rudar na odkopu Š 1/4 v jami Škale:

"V premogovniku sem zaposlen 17 let.

Letošnje leto je preteklo v običajnem delovnem ritmu in ne morem reči, da se je zgodilo kaj posebnega. Imeli smo sicer rekord na našem odkopu, drugače pa smo delali normalno. Delovni pogoji so dobri, zato smo tudi lahko dosegli dobre proizvodne rezultate.

V novem letu si želim, da bi mene in vse rudarje spremljala sreča, da bi delali dobro

Ko je um močan in srce čisto, si svoboden.

Spoznaj, da bolj ko iščeš, več najdeš, kajti kraljestvo misli je neskončno.

Zemeljski cvetovi razveselijo človekov um za trenutek, cvetni listi zadovoljstva duše pa so večer navdih.

Največja radost duše je odkrivati sebe in pomagati drugim, da dosežejo isti cilj.

Mira Kaučič

Andreja Suzič

Asim Imamović

in dobro zaslužili. Sedaj sem zdrav in naj bo tako tudi v prihodnje."

Emil Oblišar, KV rudar, strojnik pri strežbi sedežnice v jami Škale:

"Rudar sem 25 let.

Sem invalid tretje kategorije, zato opravljam lažje delo. Odpravljam manjše okvare in letos se kaj posebnega ni zgodilo. Delo je teklo nemoteno.

Precej sprememb se dogaja v podjetju, ki ga lastnim. Menim, da je lastniti premogovnik bolj težko in sam si pravzaprav nič kaj ne obetam od tega. Podpisal sem lastninsko nakaznico oziroma kupil delnice podjetja, vendar bom presenečen, če bi iz tega naslova kdaj kaj prejel.

V novem letu si želim predvsem zdravja ter da bi vsi ljudje imeli delo, saj je preveč podjetij, kjer delavci delo izgubljajo. Jaz naj bi se čez tri leta upokojil. Želim si, da bi imel tako dolgo še delo, še naprej pa fantje, sodelavci, ki so mlajši."

Rafael Kovač, rudarski tehnik, poslovodja v obratu Jamski transport:

"Za menoj je celotna delovna doba, saj se bom konec leta upokojil. Začel sem delati kot pripravnik na študiju, bil pri transportu in osem let pri hidravličnem OKP podporju. Od leta 1980 pa sem ves čas poslovodja.

Moje delo je bilo skozi intenzivno in odgovorno, zadnje res zahtevno delo pa je bilo prestavilo sedežnice in odvoza. Zato je zdaj prava priložnost, da se zahvalim mojim sodelavcem, ki so me prenašali, razumeli zahtevnost dela in bili sposobni to delo opraviti. Trudil sem se, da je bilo delo vedno pravočasno pripravljeno in je lahko tekoče potekalo. S sodelavci se razumemo kot družina. Manjša nesoglasja ali nespo-razume smo sproti razreševali, tako da smo se res dobro razumeli.

V novem letu in s tem tudi v novem obdobju svojega življenja si predvsem želim, da bi si malo oddahnil, se umiril in odpočil od napornega in odgovornega dela v jami. Rad bi se bolj posvetil domu in svoji ljubezni do narave. Ob vsem tem pa upam, da se bomo s sodelavci še srečevali."

Fredi Vodusek, strojni tehnik, nadzornik strojnega vzdrževanja Klarnice:

"Dela je bilo tudi letos dovolj; pravzaprav ga je vedno več, saj se oprema stara, delavcev je pa vedno manj. Novincev ni, od starejših gre pa skoraj vsak mesec kdo v pokoj. Če bi letošnje leto ocenil od 1 do 10, potem bi mu dal oceno 4. Torej ni bilo prav slabo, saj je vedno lahko še slabše.

Kaj bo z lastninjenjem, bi težko ocenil. Morda imamo prevelika pričakovanja, jaz bi raje ostal na realnih tleh.

V novem letu si želim predvsem zdravja, saj iz tega izhaja vse drugo, tako dobro kot slabo."

Robert Kumer, električar, skupinovodja stabilne mehanizacije v jami Preloge:

"Letošnje leto je pri delu potekalo uspešno. Ni bilo veliko nezgod, tako da smo nemoteno delali. Naše delo ni preveč težko in fizično naporno, je pa odgovorno.

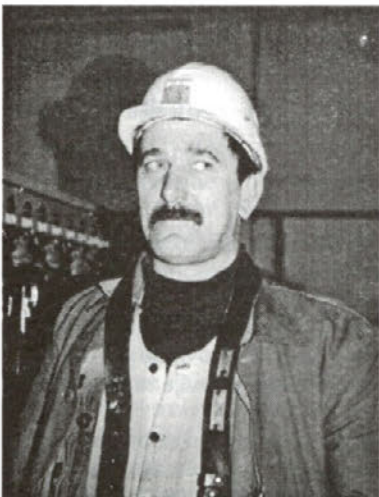
Menim, da je skrajni čas, da je tudi pri nas stekel proces lastninjenja in da se bo zaključil. Podjetju zaupam, zato sem vanj vložil tudi certifikat. Kaj bo iz vsega, pa ne vem.

Če bo tudi drugo leto teklo tako, kot je letošnje, potem bom zadovoljen. Želim si zdravja in sreče, to pa je osnova za vse drugo dobro." /dj/

Robert Kumer

Emil Oblišar

Rafael Kovač

Fredi Vodusek

Pisalo se je leto 1996

Januar

Leto se je v podjetju začelo 3. januarja, ko smo začeli izpolnjevati letni delovni načrt: odkopati 3,92 milijona ton premoga v 248 delovnih dneh in na 450 metrih odkopne fronte.

Izpolnjevati smo začeli tudi letne delovne načrte na drugih področjih dela v podjetju.

Začele so se aktivnosti pri lastninjenju podjetja, ki so trajale celo leto.

Začeli smo seminar "Sistem kakovosti v Premogovniku Velenje".

Začeli smo z oživljanjem zaposlovanja in nanovo zaposlili 34 rudarjev.

V Fiesi smo ob hotelu Barbara začeli graditi pokriti plavalni bazen.

Na deponiji je bilo konec meseca 380.000 ton premoga.

Februar

Pogledali smo se v ogledalo in povprašali sodelavce, kaj menijo o podjetju, v katerem delajo. Vprašani so bili s podobo svojega podjetja zadovoljni.

Zastavili smo akcijo za pridobivanje učencev za rudarske poklice.

Razpisali smo 119 štipendij od četrte do sedme stopnje zahtevnosti za šolsko leto 1996/97.

Kulturni praznik smo počastili z izidom pesniške zbirke štirih sodelavcev: Stojana Špegla, Borisa Salobirja, Marijana Lipičnika in Lojzeta Vrenčurja.

Vodstvu sindikata in podjetja sta podpisali kolektivno pogodbo podjetja.

V poslovnem poročilu smo prebrali, da so bili vsi proizvodni rezultati leta 1995 zelo dobri, zamrznjena cena premoga in tečaja marke pa sta povzročili nepotrebno izgubo - 567 milijonov SIT.

Vlada je sprejela energetska bilanco, določila ceno premoga in vrednost marke zamrznila na 84,6 tolarja.

Marec

8. marca nas je obiskal predsednik GZS Jožko Čuk. Oglel si je proizvodnjo v jami, se seznanil s proizvodnimi rezultati, značilnostmi poslovanja, ki jih je predpisala vlada, ter razlogi za izgubo premogovnika.

Hčersko podjetje Mizarstvo je po dolgoletnih težavah prenehalo poslovati.

Sindikat je razpisal letovanje v novem apartmaju v Čateških Toplicah.

Izšli so trije učbeniki za pouk predmeta rudarstvo na rudarski srednji in poklicni šoli, prvič v slovenskem jeziku. Avtorji učbenikov so tudi iz našega podjetja.

Na rednem občnem zboru se je sestal aktiv invalidov, ki deluje že 15 let in je letos zastopal 827 invalidov podjetja.

Sodelavce smo prek internih medijev spodbujali k zdravemu načinu življenja.

17. marca je bilo na deponiji 258.738 ton premoga, kar je bilo najmanj v celem letu.

April

2. aprila ponoči je prišlo na koti +150 v Jami Škale do vdora vode z blatom, ki neposredno ni ogrozil ljudi in opreme.

2. aprila je bila namenu predana sodobno opremljena učilnica.

Začeli so se postopki za ustanovitev sveta delavcev.

Upravni odbor podjetja se je temeljito seznanil s pogoji poslovanja in sprejel nekaj pomembnih sklepov.

19. aprila je TEŠ obiskal minister za znanost in tehnologijo dr. Andrej Umek. Ob obisku je naše podjetje predstavil in sodeloval v pogovorih dr. Milan Medved.

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je izdalo odločbo o reprezentativnosti sindikata SPES.

Maj

13. maja sta nas obiskala novi minister za gospodarske dejavnosti Metod Dragonja in sekretar za energetiko Boris Sovič. Vodstvo ju je seznanilo s pogoji gospodarjenja in proizvodnimi rezultati.

14. maja je bila na odkopu C na koti +25 v jami Pesje dosežena rekordna proizvodnja - v enem dnevu je bilo odkopanega 10.200 ton premoga.

Razpisali smo počitniško delo za otroke delavcev podjetja.

Predstavniki našega podjetja so sodelovali na mednarodnem znanstvenem simpoziju "Management in razvoj" v Portorožu.

Junij

5. junija so bile volitve članov sveta delavcev, ki se jih je od 4041 delavcev z volilno pravico udeležilo 2372. Svet delavcev je bil izvoljen in imenovani njegovi člani. Prvi predsednik je postal Marjan Murn iz obrata Škale.

Začele so se prireditve ob praznovanju dneva rudarjev.

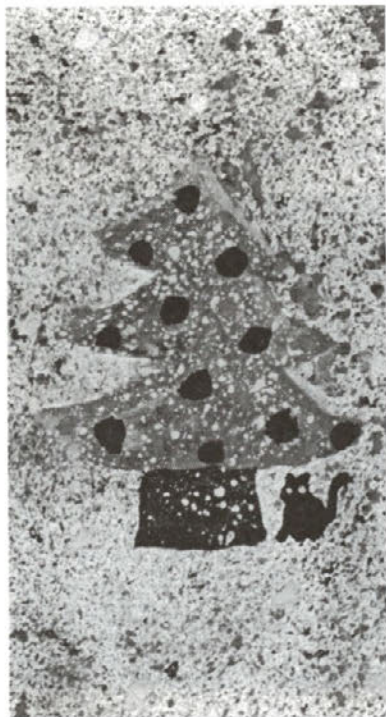
15. junija je TRC Jezero organiziral dan odprtih vrat.

Julij

Praznovali smo 35. skok čez kožo in rudarski praznik. Na osrednji prireditvi je bil slavnostni govornik dr. Metod Dragonja, minister za gospodarske dejavnosti, čez kožo pa je skočilo 60 novincev.

Odrta je bila prenovljena restavracija Jezero.

23. julija je podjetje dobilo prvo soglasje Agencije za privatizacijo za program lastninskega preoblikovanja podjetja.

Kaja

Avgust

Na območju TRC Jezero se je med 2. in 11. avgustom odvijalo 10. svetovno prvenstvo Naviga '96.

30. avgusta je podjetje obiskal kitajski veleposlanik v Sloveniji.

Zaradi slabših pogojev v jami in dopustov je do izpolnitve delovnega načrta za avgust zmanjkalo 42.500 ton premoga.

Na deponiji je bilo 630.000 ton premoga.

September

Upravni odbor Združenja za energetiko pri GZS, ki mu predseduje dr. Franc Žerdin, se je seznanil z položajem podjetij v sistemu elektrogospodarstva in premo-govništva.

V hotelu Barbara v Fiesi je bila redna letna skupščina slovenskega nacionalnega komiteja svetovnega energetskega kongresa.

Premogovnik je bil soorganizator 3. mednarodnega posvetovanja o gradnji predorov in podzemnih prostorov.

18. septembra je bil na visokoproduktivnih odkopih Š 1/4 v jami Škale in kota +25/C v jami Pesje dosežen rekordni odkop: na 200 metrih odkopne fronte 20.300 ton premoga na dan.

19. septembra je bil slovesno odprt nov pokriti plavalni bazen v hotelu Barbara v Fiesi.

Podjetje je obiskal ruski veleposlanik v Sloveniji.

Oktober

Pri Ministrstvu za gospodarske dejavnosti je bila ustanovljena direkcija za rudna bogastva. Njen sedež je na Rudarski 6 v Velenju, njen direktor je postal dr. Boris Salobir, prej odgovorni vodja rudarskih projektov v premogovniku.

Od 13. do 19. oktobra je bil na obisku na Kitajskem direktor podjetja dr. Franc Žerdin kot član gospodarske delegacije, ki je spremljala na državniškem obisku predsednika države Milana Kučana.

November

Vlada Republike Slovenije je potrdila pravilnost izračunov premalo izplačanih plač v letih 1991 in 1992. Te razlike lahko delavci uveljavimo pri lastninjenju podjetja za nakup delnic.

V hotelu Vesna v Topolšici je 21. in 22. novembra potekal prvi slovenski seminar o elektrotehniki v rudarstvu.

Sindikata se je odločil za nakup apartmaja v Prekmurski vasi v zdravilišču Moravske Toplice.

Na deponiji je bilo največ premoga v celem letu - konec meseca kar 827.154 ton.

December

V decembru je v podjetju potekalo podpisovanje lastninskih nakaznic za interni odkup delnic podjetja. Že v prvih desetih dneh podpisovanja se je za to odločilo več kot 80% zaposlenih.

Dan sv. Barbare, 4. december, je bil posvečen sodelavcem, ki so v tem letu dosegli uspehe pri izobraževanju; med drugim je v letu 1996 naziv doktorja tehničnih znanosti s področja rudarstva pridobil Boris Salobir, naziva magistra na tem področju sta pridobila Marjan Kolenc in Marjan Hudej, naziv magistra tehničnih znanosti s področja elektrotehnike pa je pridobil Dušan Puc.

Sprejet je bil delovni načrt za leto 1997, ki predvideva odkop 3,92 milijona ton premoga.

Sprejet je bil delovni koledar za leto 1997, v katerem naj bi delali 247 dni, od tega 4 sobote, imeli 4 neplačane proste dneve, 3 dneve kolektivnega dopusta in 11 praznikov.

Izpolnjen je bil letni delovni načrt; odkopanih je bilo 3.950.00 ton premoga.

Minilo je...

Deset let nadomestnih objektov v Prelogah

21. decembra 1986 je tedanji predsednik izvršnega sveta skupščine SR Slovenije Dušan Šinigoj prerezal trak na prevažalnem jašku v Novih Prelogah in tako uradno predal nadomestne objekte v uporabo.

Nadomestni objekti v Novih Prelogah ležijo na 1.300 metrov dolgem in okoli 250 metrov širokem področju, ki ga na severu zamejuje železniška proga, na jugu pa reka Paka. V sklopu teh objektov so med drugim transformatorska in razdelilna postaja, garderobe in kopalnice za jamske delavce (največja zgradba v Novih Prelogah), jamska reševalna postaja, avtobusna postaja, upravna zgradba podjetja, delavnice za vzdrževanje jamske mehanizacije, lesni oddelek z žagarsko enoto, glavno skladišče materiala, delavnice zaščitnih sredstev in delavnice za vzdrževanje opreme.

Podrobneje si lahko o gradnji teh objektov preberete v prvi knjigi Antona Seherja Zgodovina premogovnika Velenje, v poglavju Novi površinski objekti.

ŠTEVILO ZAPOSLENIH 31. 12. 1996 - 3982, od tega:

- 3749 MOŠKIH
- 233 ŽENSK

ODŠLO 148 DELAVCEV, PRIŠLO 123 DELAVCEV

POVPREČNA STAROST ZAPOSLENIH: 37 let in 4 mesece

IZOBRAZBENA STRUKTURA ZAPOSLENIH:

STOPNJA STROK. IZOBRAZBE	ŠTEVILO
VIII	2
VII/2	7
VII/1	98
VI	87
V	818
IV	2248
II	279
I	443
SKUPAJ	3982

"Zastopamo interese vseh delavcev!"

Leta 1993 je izšel Zakon o sodelovanju delavcev v podjetju, ki je temeljni akt za delovanje sveta delavcev kot organa soupravljanja v podjetju. Delavci se lahko odločijo za njegovo ustanovitev ali pa ne. V našem podjetju so se postopki za imenovanje sveta delavcev začeli spomladi letos. Delavci so se na referendumu odločili, da v premogovniku bomo imeli svet delavcev in 5. junija je bil svet izvoljen. Sestavlja ga 19 članov, ki so na svoji prvi konstitutivni seji izbrali predsednika sveta, to je Marjana Murna. Po polovici leta delovanja sveta delavcev smo njegovega predsednika povabili na pogovor.

Marjan Murn je bil rojen leta 1959 v Velenju, sedaj pa je doma v Topolšici. Je poročen in oče dveh otrok. Po poklicu je rudarski tehnik. V premogovniku je zaposlen 14 let. Sedaj dela kot obratni tehnik v obratu Jama Škale in tudi zamenjuje poslovodjo. Je aktivni član jamske reševalne čete. V prostem času se veliko rekreira, igra mali nogomet. Z družino rad zahaja v hribe in za to izkoristijo vsak lep dan ne glede na letni čas.

Rudar: "Predstavite nam najprej člane sveta delavcev?"

Murn: "Po Zakonu o sodelovanju delavcev v podjetju je število članov sveta delavcev natančno opredeljeno. Podjetje oziroma družba, ki šteje do tisoč zaposlenih, ima 13 članov sveta, nato pa za vsakih tisoč več dodatna dva člana. Za naše podjetje torej to pomeni 19 članov. To število smo znotraj podjetja razdelili po obratih in tako so v večjih obratih trije člani, nato po dva in v manjših po eden.

Člani sveta delavcev smo torej: iz obrata Jama Preloge Srečko Pritrznik in Marjan Britovšek, iz obrata Jama Pesje Stanko Miljančič, iz obrata Jama Škale Marjan Murn, iz obrata Priprave Danijel Berzelak, Branko Habjanič in Roman Gračnar, iz obrata Jamska mehanizacija Branko Mlinšek, Martin Mihelak (namestnik predsednika) in Srečko Fajfar, iz obrata Klasirnica Aleksander Drev in Franc Gluk, iz obrata Zračenje Marjan Žibret, iz obrata Jamski transport Bogdan Gregorin, iz obrata HTZ Franc Simončič in Srečko Rožič, iz obrata Praktično izobraževanje Alojz Kos in iz skupnih služb Milojka Gjerkeš in Jože Rovšnik.

Mandat sveta delavcev je štiri leta."

Rudar: "Katere organe ima svet delavcev?"

Murn: "Svet delavcev vodi predsednik, ki ima namestnika, po zakonu pa lahko ima svet tudi več odborov. Ti so lahko največ tričlanski, pri čemer morata biti dva člana odbora člana sveta delavcev, tretji član pa je lahko zunanji sodelavec. Na konstitutivni seji našega sveta delavcev smo se odločili, da bomo te odbore ustanavljali po potrebi in za področja, ki jih bo treba posebej obravnavati.

Tako že deluje odbor za stanovanjska vprašanja. Prva njegova naloga je bilo

obravnavanje in sprejemanje liste prosilcev za stanovanja. Listo je pripravil Habit, člani odbora pa so pregledali prošnje, vse podatke in listo nato potrdili.

Zakon predvideva še več odborov, na primer za invalidsko problematiko, za varstvo pri delu, za standard delavcev...

Svet delavcev sicer deluje kot celota, pri glasovanju ima vsak član en glas."

Rudar: "Kakšne so pristojnosti sveta delavcev po Zakonu o sodelovanju delavcev pri upravljanju?"

Murn: "Ko sem se seznanil z vsebino zakona in priročnikov za to področje, sem bil presenečen, koliko pristojnosti ima svet delavcev. Poudarim naj, da je svet delavcev fakultativen organ, torej v podjetju ali družbi ni obvezen, če pa je imenovan, ga nihče v družbi ne more prepovedati in je njegove pristojnosti treba upoštevati.

Svet delavcev se ravna po omenjenem zakonu, ki opredeljuje njegove glavne pristojnosti: zastopa interese delavcev, spremlja poslovanje podjetja, daje svoja mnenja, predloge in v določenem delu tudi soglasja. Naj navedem podrobneje!

Pristojnosti sveta delavcev lahko razdelimo na štiri funkcije: **participacijsko, nadzorno, usmerjalno in samoiniciativno.** Glavna je participacijska, ki se razdeli v tri dele:

- dolžnost delodajalca je, da o določenih zadevah **obvešča** svet delavcev (poslovanje podjetja, organizacijske, proizvodne spremembe, večanje/manjšanje števila zaposlenih), ta da pripombe, delodajalec pa jih lahko upošteva ali ne; pisno soglasje pa mora dati svet delavcev in ga delodajalec upoštevati, če gre za zmanjšanje števila delavcev;
- **skupno posvetovanje** je višja stopnja, pri kateri mora svet delavcev dobiti gradivo za posvetovanje v določenem roku, gre pa

predvsem za obravnavanje statusnih in kadrovskih zadev;

- **soodločanje** je najvišja stopnja participacije, saj mora delodajalec pred izvedbo nekega predloga pridobiti pisno soglasje sveta delavcev; nanaša se na varstvo pri delu, ravnanje s stanovanjskimi in počitniškimi objekti, dopuste, način nagrajevanja, sistemizacijo delovnih mest...

Svet delavcev ima tudi pravico, da na predlog vodstva da **veto**, torej zadrži odločitev vodstva. Tukaj lahko v postopek vstopita tudi republiška arbitražna komisija in delavsko sodišče.

Po zakonu o sodelovanju delavcev v podjetju ima svet delavcev možnost imenovati profesionalne delavce, in sicer na vsakih 600 zaposlenih enega profesionalnega delavca. O teh profesionalnih delavcih pri nas še nismo konkretno razmišljali."

Rudar: "Kako ste zastavili delo sveta delavcev?"

Murn: "Dosedaj smo se sestali petkrat. Dogovorili smo se, da bomo sodelovali s sveti obratov kot povezovalnimi organi med vodstvom in delavci, zato so člani sveta delavcev tudi člani svetov obratov, če pa ne, jih obratovodja mora vabiti na sejo sveta obrata. Tem sejam pristostvujejo tudi sindikalni zaupniki, zato se na svetu obrata križajo vsi interesi in v obeh smereh.

Vsi ti dogovori in odnosi bodo konkretizirani s podpisom participacijskega dogovora. Ta bo osnova našega dela, saj participacijski dogovor določa način dela, razmerja med svetom delavcev in delodajalcem. Ta dogovor že pripravljamo."

Rudar: "Menite, da je delo sveta delavcev zaživel oziroma ali ste naleteli na kakšne težave?"

Murn: "V zahodnoevropskih državah - posebej v Nemčiji, ki je naš vzor tako na rudarskem področju kot na področju organiziranosti delavcev - imajo sveti delavcev veliko tradicijo in so zelo močni. Ankete med delodajalci v takšnih firmah kažejo, da se delodajalci zavedajo, da je zadovoljen delavec uspešen delavec. Zadovoljni delavci pa so tudi tisti, ki lahko sodelujejo pri upravljanju podjetja.

V našem podjetju sta izobrazbena struktura zaposlenih in strokovni nivo dela dobra. Za uspešno delovanje sveta delavcev ter njegovo pomoč in sodelovanje pri tehničnih, socialnih, kadrovskih, organizacijskih zadevah bi moral imeti tudi ustrezno kadrovske zasledbo. Sedanja sestava sveta delavcev ima v povprečju peto stopnjo izobrazbe.

Zakon nam omogoča, da lahko za vsako področje najamemo zunanjega sodelavca za nasvete, pomoč. Menim, da bo v prihodnje moral na tem področju delati profesionallec, ki bo spremljal zakonodajo, tehnične novosti, druge strokovne zadeve in svetoval svetu delavcev. Ne mislim, da bi to

moral biti predsednik sveta delavcev; bila naj bi nevtralna oseba, ki bi realno in široko spremljala dogajanje v podjetju in izven njega. Menim, da je sedanjí svet delavcev zaživel in na kakšne posebne težave nismo naleteli. Seveda pa smo novinci, nasploh so sveti delavcev nekaj novega, začenjamo na začetku in se še učimo."

Rudar: "Kako sodelujete z vodstvom podjetja in s sindikatom?"

Murn: "Pri vodstvu podjetja smo naleteli na podporo. Po izvolitvi sveta delavcev sem se nekajkrat sestal z direktorjem podjetja in direktorjem za kadrovske-splošno področje, sodelujem na kolegijih direktorja, oba direktorja pa sta vabljeni na seje sveta delavcev.

Direktor podjetja je bil zadovoljen, da smo v podjetju izvolili svet delavcev, za katerega meni, da mu bo v pomoč pri sprejemanju nekaterih odločitev. Najini pogovori so bili iskreni in odkriti in drugačni od mojih pričakovanj. Menil sem namreč, da bo svet delavcev vodstvu v nadlogo.

Rad bi ponovil svoje mnenje, da naj bi v prihodnje pri delovanju sveta delavcev sodelovali profesionalci. Zakaj? Sedanje vodstvo premogovnika ima razumevanje za delovanje sveta delavcev. Vodstvo pa postavlja država in če bi kdaj bilo imenovano vodstvo, ki ne bi imelo toliko poslušnosti za delavce, bi moral biti svet delavcev s profesionalcem dovolj usposobljen, močan in samostojen organ za zastopanje interesov delavcev. Veliko sodelujemo tudi s predsednikom sindikata, vabimo ga na naše seje in jaz sodelujem na sejah izvršilnega odbora sindikata. Sindikat je pomagal tudi pri izobraževanju članov sveta.

Vse je odvisno od ljudi in od tega, kako se vodilni v posameznih organih dogovorijo za sodelovanje, medtem ko se njihov način dela bistveno razlikuje. Svet delavcev ni borben organ, ne sme stopati v konflikte, ampak dela v smislu sodelovanja, svetovanja, pomoči."

Rudar: "Kako obveščate delavce o svojem delovanju?"

Murn: "Delavci so o delu sveta delavcev obveščeni prek svetov obratov, zapisniki sej sveta delavcev so izobešeni na oglasnih deskah, delavce pa bomo obveščali tudi prek razglasne postaje, Novic in Rudarja."

Rudar: "Kako se lahko delavci obrnejo na svet delavcev in v katerih primerih?"

Murn: "Delavci se lahko z vsako svojo pripombo, predlogom, mnenjem obrnejo na katerega koli člana sveta delavcev osebno, pisno, prek sveta obrata ali internih sredstev obveščanja.

Poudarim naj, da svet delavcev zastopa kolektivne pravice delavcev, upoštevati pa mora vsako pripombo, prošnjo, mnenje delavcev, ki je v skladu z zakonom."

Diana Janežič

Sindikat, svet delavcev in vodstvo podjetja sodelujejo v trikotniku. Morajo sodelovati in vsi delati v dobrobit napredka podjetja in delavcev. So pa razlike v pristojnostih in področju delovanja. Sindikat zastopa interese svojih članov, ki so določene po kolektivni pogodbi. Svet delavcev pa zastopa interese vseh zaposlenih v podjetju in v našem podjetju je to skoraj identična baza. Drugod je ta razlika med sindikatom in svetom delavcem bolj vidna, saj, na primer, deluje v podjetju več sindikatov, število članov sindikata je manjše in podobno.

4. december - sveta Barbara

Odlika je, če si postaviš cilj!

Praznovanje 4. decembra, dneva, ko goduje zaščitnica rudarjev sveta Barbara, je v našem podjetju že nekaj let namenjeno sodelavcem, ki v preteklem letu dosežejo pomembne uspehe pri izobraževanju ob delu. Tokrat je bilo takšnih osem, štirje, ki so v preteklem obdobju diplomirali, trije, ki so pridobili magistrski naslov, in eden, ki je postal doktor rudarskih znanosti.

Na svečanosti v vili Široko 4. decembra sta za primerno razpoloženje slavljencev in drugih udeležencev večera - vodilnih in vodstvenih delavcev podjetja - najprej poskrbela pevka Agata Šumnik - Zgonec in klaviaturist Blaž Zupan. Povabljeni je pozdravil direktor podjetja dr. Franc Žerdin, ki je spregovoril o pomenu nenehnega izobraževanja za posameznika in za podjetje.

"Če je redni študij povezan tudi s prijetnostmi študentskega življenja, pa je študij ob delu skrb in velika obremenitev. Ne le za "študenta", ampak tudi za njegovo družino, sodelavce, prijatelje," je prepričljivo povedal dr. Žerdin, saj je to obremenitev pred leti doživljal tudi sam.

Dodal pa je: "Podjetja, ki želijo storiti nekaj več, nekaj za svoj napredek in razvoj, bodo v tem uspela le, če bodo spodbujala izobraževanje ob delu. Velenjski premo govnik ima najboljše kadre, zanesljive sodelavce, na katerih lahko gradi svojo prihodnost. Ta slovesnost naj bo zato spodbuda vsem sodelavcem, ki želijo doseči

zastavljen strokovni cilj, a še omahujejo in premišljujejo, ali se odločiti za dodatno izobraževanje. Že to, da si človek postavi cilj in ga skuša doseči, je njegova odlika!"

Dr. Žerdin je nato predstavil slavljence, jim čestital in izročil spominska darila. V preteklem obdobju so strokovne nazive s študijem ob delu tako pridobili: Milojka Gjerkeš naziv diplomirane pravnice, Marijan Lipičnik naziv diplomiranega ekonomista, Slavko Homan naziv diplomiranega inženirja rudarstva, Branko Fošner naziv diplomiranega inženirja elektrotehnike, Dušan Puc naziv magistra tehničnih znanosti s področja elektrotehnike, Marjan Hudej naziv magistra tehničnih znanosti s področja rudarstva, Marjan Kolenc naziv magistra tehničnih znanosti s področja rudarstva in Boris Salobir naziv doktorja tehničnih znanosti s področja rudarstva.

Nagrajencem je čestital tudi mag. Evgen Dervarič, predsednik Društva inženirjev in tehnikov podjetja, ki je bilo soorganizator večera. V imenu nagrajencev pa se je za čestitke, predvsem pa za pomoč in podporo sodelavcev ter podjetja pri njihovem študiju ob delu zahvalil Marjan Kolenc.

Diana Janežič

Sedijo z leve: Slavko Homan, Milojka Gjerkeš, Marijan Lipičnik, Marjan Kolenc; stojijo z leve: Branko Fošner, Boris Salobir, Dušan Puc, Marjan Hudej

Uradno odprtje prostorov

Direkcija za rudna bogastva

V upravni zgradbi našega podjetja na Rudarski 6 v Velenju so bili v sredo, 4. decembra, na dan svete Barbare, slovesno odprti prostori Direkcije za rudna bogastva, ki je bila oktobra ustanovljena pri Ministrstvu za gospodarske dejavnosti Republike Slovenije.

Odprtja so se udeležili predstavniki ministrstva, rudarskih inštitucij, izobraževalnih ustanov, podjetij rudarstva in premogovništva, torej vseh tistih, ki jih bo nova direkcija skušala povezovati. Slovesnosti in prazničnemu dnevu v čast so nekaj rudarskih pesmi zapeli člani Rudarskega okteta.

Delo direkcije je predstavil njen direktor dr. Boris Salobir in poudaril, da bo najprej poskrbel za izdelavo in dokončanje zakona o rudarstvu ter uredbe o koncesijah, nenehno pa skrbel za povezovanje domačih in tudi tujih rudarskih strokovnjakov. Pobudnik us-

tanovitve direkcije dr. Franc Žerdin je poudaril, da je zadovoljen, da je ministrstvo prisluhnilo željam rudarskih strokovnjakov in mestne občine Velenje, da se del državne uprave prenese izven Ljubljane.

Po njegovem naj bi direkcija skrbela predvsem za racionalno ravnanje z naravnimi dobrinami. Dejal je tudi, da je bil za direktorja imenovan strokovnjak, ki ima dovolj velike ambicije, voljo in znanje za to delo.

Prostore je slovesno odprl sekretar za energetiko Boris Sovič (*na sliki*), ki je dejal, da bo direkcija povezovala pretežni del energetske sfere ter strokovnjake na tem področju.

Diana Janežič

Drugačni podjetji, podobne težave

Gorenje in Premogovnik Velenje

Ko so bili predstavniki kadrovske-spološnega sektorja našega podjetja 15. maja na obisku pri kolegih v Gorenju, so se dogovorili, da bomo na jesen oni gostili Gorenjčane. 10. decembra so svojo obljubo izpolnili. Da bi gostje lažje sledili pogovorom, so, seveda, najprej morali na ogled jamskih delovišč. Njihovi vtisi so bili, tako so povedali, izjemni. Tako pri tistih, ki so bili v jami prvokrat, saj so si to podzemlje povsem drugače predstavljali, kot pri tistih, ki so jama obiskali pred leti in se sedaj niso mogli načuditi spremembam. Na bolje, so dejali.

Po prihodu iz jame so si ogledali še varnostno-informacijski center, kjer jih je presenetila količina podatkov, s katerimi operira in jih nadzira le en človek, hkrati pa bdi nad varnostjo tako obsežnega delovnega področja, kot je jama. K pogovorom o delu na kadrovske-spološnem področju so sedli v novo učilnico. V imenu gostitelja jih je pozdravil direktor področja Janko Lukner, nato pa so vodje služb v sektorju predstavili kolektiv in njegovo organizacijo ter svoje delo, težave in uspehe, ki so jih dosegli letos. Izpostavili so uspehe pri zmanjševanju

bolniškega staleža, programe izobraževanja, načine zmanjševanja števila zaposlenih, invalidsko problematiko, proces lastninjenja, sistem nagrajevanja in načrte na kadrovske-spološnem področju v prihodnje.

Gostje in gostitelji so tudi ob tokratnem srečanju izmenjali izkušnje in se dogovorili, da bodo njihova srečanja pogostejša in strokovno naravnana. "Četudi se dejavnost in položaj na tržišču Gorenja in Premogovnika razlikujeta, se kadrovske-socialni delavci v obeh podjetjih ukvarjamo s podobnimi zadevami. Zato so strokovne izmenjave izkušenj, pogovori o idejah in načinih razreševanja podobnih težav, vedno dobrodošli," je ob koncu dejal Janko Lukner.

Milka Šinkovec, svetovalka direktorja kadrovske-spološnega sektorja Gorenja, je dejala, da se spremembe, ki smo jih v zadnjih letih naredili v Premogovniku Velenje, v Šaleški dolini čutijo, saj se spreminja njegova podoba, odnos do okolja in ljudi. V imenu gostov se je zahvalila za sprejem, za spomin pa Janku Luknerju podarila sliko, ki jo je ustvaril delavec Gorenja v njihovi likovni koloniji. /dj/

Pogovor s Karlom Semetom,
dobitnikom Plakete mestne
občine Velenje

Vsak človek je zase svet...

"Napišite, da plakete nisem dobil samo jaz. Dobili so jo še Anton Seher, Območna obrtna zbornica Velenje in moški pevski zbor Društva upokojencev Velenje. Center za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje Velenje ter Šolski center Velenje pa sta prejela Grb mestne občine Velenje. V Premogovniku Velenje in v celi naši dolini pa je še veliko ljudi, ki na različnih področjih veliko delajo in si priznanje zaslužijo. Verjamem, da ga bodo tudi dobili."

Karl Seme

Karel Seme je Plaketo mestne občine Velenje prejel za dosežke na področju recitatorstva, režije in drugih kulturnih zvrsti, za sodelovanje pri organiziranju srečanj ansamblov na Graški gori in za lik Dedka Mraza.

Njegova prva skrb ob začetku najinega pogovora je bila, da omeni tudi druge letošnje dobitnike priznanja in da ne pozabi tudi vseh tistih, ki si priznanje zaslužijo, pa ga še niso dobili. Je to kaj nenavadnega? Pri Karlu Semetu ne! Takole pravi!

"Najbolj srečen sem - na odru in tudi sicer - ko vidim, da so ljudje zadovoljni, da jim je všeč. Rad ljudem naredim kaj dobrega, jim preženem težke misli, jih razvedrim. Rad se z ljudmi tudi pogovarjam, še zlasti z mladimi, ki šele začenjajo samostojno pot skozi življenje in potrebujejo pomoč, razumevanje. Vesel sem, če lahko koga osrečim. Zase ne zahtevam veliko."

Karel Seme je 1963. leta prišel živeti v Velenje iz rojstne vasi Brezno nad Laškimi z namenom, da postane rudar, kot je bil tudi njegov oče. V Rudarski šolski center se je prišel učiti za rudarja strojnika in...

"Tu sem začel rasti," se spominja. "Pritegnilo me je gledališče. Že prej sem se poskušal izražati z besedo kot recitator, igralec. To mi je bilo všeč. V Velenju pa sem našel tudi prave, čudovite ljudi, prijatelje, tako v gledališču kot v Rudarskem šolskem centru in v Domu učencev. Veliko smo se

pogovarjali, se pripravljali na življenje. Igral sem v sedmih celovečernih predstavah, potem pa sem se odločil za recitatorstvo, režijo in vodenje proslav, raznih srečanj in pred tridesetimi leti prevzel vlogo Dedka Mraza v Šaleški dolini."

Karla Semeta pozna veliko ljudi, gotovo pa ga poznajo tudi vsi otroci v naši dolini kot pravljničnega dedka, ki v decembru trosi naokrog radost, zabavo, darila. Tudi petdesetkrat, sedemdesetkrat ob koncu leta postane dobri dedek.

"Vsi otroci bi morali biti srečni vsak dan. Vesel sem, da jih osrečim vsaj enkrat v letu. Prav je, da se za otroke potrudimo, da zanje naredimo kar največ, da jih razveselimo. Želim, da bi vsi otroci živeli v zdravem okolju, da bi bili zadovoljni, srečni, da bi čutili toploto, ljubezen in da bi vsi lahko razvili svoje najboljše sposobnosti. V Premogovniku Velenje je bila skrb za otroke, za njihovo boljše življenje v Šaleški dolini vedno prisotna."

Plaketa mestne občine Velenje pa ni edino priznanje, ki ga je Karel prejel. Letos, v letu priznanj, kot mu sam pravi, je dobil tudi občinsko Napotnikovo priznanje in priznanje Zveze kulturnih organizacij Slovenije za uspešno 30-letno delo na področju kulture. Šolski center Velenje pa mu je podelil tudi priznanje za uspešno organiziranje in vodenje praktičnega pouka dijakov - rudarskih strojnih mehanikov.

Vsa ta priznanja so zahvala za vse, kar je doslej že dal ljudem, odraslim in otrokom, so pa tudi spodbuda za nadaljnje delo. In to njegovo delo je prav v decembru v polnem zamahu.

"Vloga Dedka Mraza," prizna Karel "mi je pisana na dušo, ker je to vloga dobrotnika, ki ima rad vse ljudi in še zlasti otroke. Smisel življenja vidim v druženju z ljudmi, v razveseljevanju ljudi. Moj namen je pomagati, biti odkrit, dobrovoljen. Rad zopem, rad sem vesel, rad imam ljudi in vse to mi ljudje tudi vračajo. Imam prijatelje. Vendar tudi moje življenje ni bila le pesem..."

Toda če ljudje govorimo o zlu, težavah, teh težav ni nič manj, le naša misel je obrnjena k njim in trpimo. Če pa svoje misli usmerimo k dobremu, dobrega zaradi tega

res ni nič več, toda mi smo bolj srečni, zadovoljni in dobimo spodbudo za še boljše delo, za še več dela. Dobil sem priznanje, dali so mi ga prijatelji, sodelavci, ljudje, ki razumejo, cenijo moje delo."

Naj poskusim naštetati še nekaj Karlovega dela, prispevka k boljšemu življenju v naši dolini. Bil je predsednik Zveze kulturnih organizacij, ogromno je nastopal z Rudarsko godbo, vključeval se je v obnovo gradov v Šaleški dolini, sodeloval je pri pripravi in pri organiziranju petkovih večerov v velenjski knjižnici, režiral in vodil je številne prireditve, srečanja, bil je predsednik mešanega pevskega zbora Svoboda. Tudi na področju teritorialne obrambe je veliko delal. O vsem tem pravi!

"Moram reči, da bi živel zelo klavrno življenje, če bi hodil samo v službo in bil doma. To pa ne pomeni, da mi moja družina ni pomembna. Prihodnje leto bo leto praznovanj, saj bova z ženo praznovala trideset let, kar sva se poročila, jaz pa bom izpolnil tudi petdeset let življenja. Če me žena vsa ta leta ne bi razumela, mi stala ob strani, vsega, kar sem delal, ne bi zmoget. Tri vnuke imava in kmalu bova dobila še četrtega. V naši hiši domujejo veselje, smeh, otroška razposajenost. Srečen sem, ko vidim vnuke zdrave in vse svoje domače zadovoljne. Veliko pa mi pomeni tudi to, da sem član kolektiva Premogovnika Velenje."

Karel Seme v našem podjetju vodi praktično izobraževanje kovinarjev. Od leta 1969, ko se je vrnil s služenja vojaščine in se zaposlil na odkopu v "Škalskem repu", je delal marsikaj, tudi kot politik. Dokončal je še nekaj izobraževanj, poučeval učence, vselej pa se je njegova sled poznala na kulturnem področju, tudi v našem podjetju. Veliko je njegovih nastopov skupaj z Rudarsko godbo, sodeluje pa tudi pri oblikovanju praznovanja dneva rudarjev. Rad obleče rudarsko uniformo...

Ste Karla kdaj srečali tudi v planinah? Zelo verjetno, saj tam si je vselej nabiral energijo.

"Poznam prečudovite kraje od Logarske doline do Raduhe," mi je zaupal. "Redke so kmetije, na katerih nisem bil. Spoznaval sem pesem, besedo, toplino ljudi, njihov odnos do življenja, do zemlje, domovine. Veliko sem si tudi zapisoval in še zapisujem, zbiram. To hranim za jesen svojega življenja, ki naj bi nastopila čez približno štiri leta. Mogoče bom takrat uredil vse te zapiske, spomine, mogoče pa bo kdaj kasneje storil to kdo drug."

Še to in ono mi je s svojim blagovenečim glasom povedal Karel. V kratkem času sva v mislih prehodila vsa leta od 1963., ko je šestnajstletni fant prišel v Velenje, in z nekaterimi spomini segla tudi v leta njegovega otroštva v rudarski koloniji nad Laškimi. Pa veste, kaj mi je naročil ob slovesu? Tole!

"Ne pozabite napisati, da nisem nič posebnega, saj v občini vsako leto podeljujejo priznanja in vsako leto kar nekaj ljudi dobi takšno priznanje. Sem torej le eden izmed mnogih, samo drobno zrno v pogači. Še veliko je ljudi, ki veliko storijo za sočloveka."

Že mogoče! Pa vendar je življenje v Velenju lepše, ker imamo Karla Seme in bilo bi še lepše, če bi bilo takšnih Karlov še več.

Dragica Marinšek

Dedek Mraz (foto Stane Vovk)

Bodi vedno miren, veder in obvladuj samega sebe. Spoznal boš, kako enostavno je živeti.

Ko bi le razvili svoje sposobnosti opazovanja, bi spoznali, da je svet popolnoma drugačen, kot se nam dozdeva sedaj. Kako plešejo drobni žarki svetlobe! Kako je obarvan sončni sij!

Medsebojno sprejemanje individualnosti je ključ za prijateljstvo.

Kaja

Smučanje pod ekvatorskim soncem

Chimborazu, vrh Veintimilla (6260 m)

Jorge Chimbo, zavaljen možak z zemerjenega videza, se nam predstavi kot naš voznik. Njegov stari Ford, ujet v rumeno barvo taksijev, nam tudi ne vliva preveč zaupanja. Močno dvomimo, da bi nas lahko popeljal visoko pod oblake. Vendar nam simpatični Jorge resno zagotavlja, da ga njegov konjiček še nikoli ni pustil na cedilu. Najvišji ekvadorski hrib bomo še danes ponoči poskušali naskočiti Andrej, Puh in jaz. Vladek in Mirkan bosta ubrala malce bolj pustolovsko pot.

Mimoidočim se zdimo verjetno malce trčeni, ko tlačimo v avto poleg ogromnih nahrbtnikov še dva para smuči. Večina jih verjetno še danes tuhta, kaj se da početi z zakrivljenimi deskami. Vendar se ne oziram za začudenimi pogledi domačinov, saj sem preveč trdno odločen smučati z vrha najvišje točke Ekvadorja. Slikovito pokrajino, bogato z borovimi gozdovi, njivami, pašniki, polnimi konj, krav, ovac in lam, je prehitro zamenjal vulkanski drobir, ki ga je

v svojih plodnih letih popljuval velikan Chimborazu tod okrog. Cesta se konča na višini 4800 m ob prijetni planinski koči. Kjer so bili prej še gosti beli oblaki, se sedaj pred nami šopiri v vsej svoji lepoti najvišji med ekvadorskimi vulkani. Sončni žarki, razlivajoči se po grebenih in ledeniku, so tako močni, da nam kar jemlje vid.

Težko otovorjeni, midva s Puhijem še s smučmi, zagrizemo v strmino, ki vodi proti bivaku na višini okrog 5000 m. Bivak nosi ime neutrudnega angleškega gornika Edwarda Whymperja, ki je tudi v Ekvadorju opravil pionirsko delo pri osvajanju nekoristnega sveta. Počutim se

zelo dobro, saj mi višina nikoli ni delala preglavic, pa tudi aklimatiziran sem dovolj že z Cotopaxija.

Pogled na sneg ob bivaku me tako pritegne, da brez razmišljanja odhitim na vzpetino in naredim nekaj zavojev s smučmi. Prijetno sem presenečen ob spoznanju, da še nisem pozabil smučati, saj letos doma ni bilo veliko možnosti za utrjevanje znanja.

Sončni zahod na višini 5000 m je nekaj čarobnega. Pravljичne oblike v rdeče odetih oblakov nudijo neskončno snov za sanjarjenje. Počasi izginjajoča rdečkasta svetloba še dolgo priklepa moj pogled na rob obzorja vse do prvih zvezd bogatega južnega neba, ki s seboj prinesejo tudi mraz.

V bivaku je kar živahno, saj je zraven nas treh še skupina glasnih Američanov, Nemeč z vodnikom in še en Američan s svojim vodnikom. Zadnji je kar zanimiv s svojim kavbojskim klobukom in usnjeno jakno. Njegov vodnik mu streže od spredaj in od zadaj. Hitro se spoprijateljim z uslužnim vodnikom Aldrinom, ki bi lahko bil tudi naše gore list, saj se piše Yanez. Vendar mi v smehu zagotovi, da nima zato nobenih možnosti, čeprav mu je vseeno, odkod bi bile njegove korenine. Zanj je pomembno le, da je lahko v hribih, pa četudi s sitno stranko. Ves je predan hribom in upa, da bo lahko še dolgo deloval v visokogorju. Zelo se začudi, ko mu povem, da smo brez vrvi, zato pa imamo smuči. Trdi, da je dokaj dober poznavalec Chimboraza, vendar je doslej slišal le za dva smučarja, ki sta opravila spust iz vrha. Nekoliko je v skrbeh, vendar mu zagotovitim, da smo sinovi smučarskega naroda in da je vsaka skrb odveč.

Ob prijetnem kramljanju v soju sveč nam čas prehitro mineva. Pred vzponom ne bi bilo slabo malce zatisniti oči, saj bo polnoč, ko bo treba vstati, še prekmalu prišla. Zato se poslovimo in zlezemo v spalne vreče. Ne čutim nobenega glavobola ali podobnih tegob, ki so tako značilne za to višino, vendar spanca ni in ni. Krivec je vročina, saj je v naši sobi vroče kot v peklju. Oblečeni smo že skoraj za goro, kar pa je ob zaprtem oknu le preveč. Seveda se nobenemu ne da vstati in od-

23-01-1996, Chimborazo,
Normalna smer 30°-35°,
6000 m - 5200 m

preti okna, tako da še buden ugasnem alarm na uri, ki je oznanjal polnoč.

Čaj, klobasa, nekaj sladkarij in že smo nared. Nekaj čez eno uro zjutraj se težko otovorjeni spotikamo čez grušč in kamenje, ki ga je Chimborazu v svoji jezi razmetal naokrog. Noč je temna, čeprav se na nebu lesketa nešteto svetlih zvezd. Po dobri uri spotikanja in preklinjanja okornih turnih čevljev le prispemo do prvega snega. Medtem ko si natikamo dereze, nas dohiti Aldrin s svojim kavbojem. Nekoliko zmiguje z glavo, ko me opazuje, kako se le z enim cepinom v roki odpravljam navkreber. "Es necesito cuerdo, amigo!", me svari, vendar si mislim svoje in zdirjam čez snežni skok naklonine 50° le z enim cepinom. Na vrhu "nevarnega" mesta sicer nekoliko zadihan zaradi svoje objestnosti razmišljam, kako daleč smo z našo tehniko pred ubogimi ekvadorskimi vodniki. Takoj za tem zamenjam cepin s smučarskimi palicami in pričnem spopad z enakomerno strmino.

Prihod na greben nam zagreni strupeno leden veter, ki nam kaj kmalu prikaže vso svojo moč. Veseli me le spoznanje, da mi ob mrazu ne dela težav še višina. Zaradi strmice, ki nikjer ne popusti, in zaradi vetra s Puhijem nosiva smuči še kar na nahrbtnikih. Tudi prvi sončni žarki, ki se nas dotaknejo, ne ublažijo mraza v okončinah. Od časa do časa udriham s smučarskimi palicami po premrlih prstih s tako močjo, da si kmalu zlomim noht. Nejevolja nad mrazom in vetrom se z vsakim metrom višine povečuje, tako da Puhl kmalu odloži smuči, saj ga preveč motijo pri hoji. Jaz pa še kar vztrajam in opletam s svojimi deskami ter kljubujem vetru.

Vendar tudi jaz ne vztrajam več dolgo in si smuči z velikim naporom natakem na noge. Olajšanje je očitno in kar lepo napredujem, vendar srenači v trdem snegu ne opravljajo svoje naloge najbolje. Tako se zgodi pri enem od obratov, da s srenačem zatakem ob vez druge smučke in šment se odpre. Padec in zdrs ... Prisebno poskušam usmerjati drsenje vstran od velike ledeniške razpoke. Po nekako petdesetih metrih drsenja, ki se mi zdijo neskončno dolgi, se le ustavim. Nič strahu ne čutim, le jeza me obliva, da vse vre v meni. Preklinjam in tolčem po vezi, ki se mi je odprla. Seveda sem vsega kriv sam, ker sem pozabil nastaviti vez. Toda v prvem navalu jeze sem pripraviljen zagnati smuči v najbližjo ledeniško razpoko.

Na koncu le prevlada razum in smuči obtičijo v snegu. Preveč me zebe, da bi si jih spet nataknil na noge. Prijatelja, ki le nemo opazujeta dogajanje, potem ko se vse srečno konča, nadaljujeta svojo pot proti vrhu. Nezgodna me precej oddalji od njiju, zato se še bolj besno zaženem v strmino. Vendar pretirana hitrost na višini

6000 m nikakor ni priporočljiva. Kljub temu kmalu dohitim Andreja, ki ga je mraz popolnoma zlomil in se odloči za sestop. Čeprav mi srce divje razbija zaradi prehitre hoje, sem odločen opraviti vzpon do konca. Prav tako kot veter, se tudi utrujenost z vsakim korakom le še povečuje.

Natikanje sončnih očal je prav posebna zgodba, ki mi vzame vsaj petnajst dragocenih minut. Nikakor mi ne uspe spraviti očal na svoje mesto prek kape in kapuce. Vsakič, ko že mislim, da mi je uspelo, mi padejo z nosu. Pri tem mi seveda nikakor ni jasno, kaj je narobe. Stvari le nekako uredim in z očali na nosu dohitim Puhija, ki nekaj menca pred menoj. Takoj mi je jasno, da ga dajejo enake težave, kot so poprej mene. Grenko se nasmehnem in nadaljujem navkreber. V tem trenutku mi je kristalno jasno, kje sva ga polomila. Hotela sva si nataknila očala, ne da bi pri tem snela vsa pokrivala, ki so naju ščitila pred mrazom.

Okrog devete ure zjutraj utrujena in premražena stojiva na nižjem od obeh vrhov Chimboraza, na vrhu Veintimilla 6260 m nad morjem. Spet sem svoj rekord pomaknil za nekaj metrov višje. Niti malo naju ne skrbi, da naju nekoliko stran čaka malce višji Whymperjev vrh. Leden veter sproti odnaša s seboj vse želje po osvojitvi resnično najvišje točke Ekvadorja. "Dovolj bo!" Kljub redkemu razgledu na večino najvišjih ekvadorskih vrhov, naju lepota Illinize, Cotopaxija, Sangaya in Altara, komaj, komaj prisili, da narediva nekaj posnetkov. "Brž nazaj v dolino, proti toploti!", je vse, kar si v teh trenutkih želiva.

Hitro sestopava in kmalu doseževa moje nesrečne smuči. Na višini okrog 6000 m pričnem svoj spust in brez spoštovanja višine elegantno vijugam na trdem snegu. Višine sploh ne čutim, le še užitek ob smuki me preplavlja. Obenem sem jezen, ker ob nezgodi nisem stisnil zob in privlekel smuči prav do vrha. Pa še najmanj strmo je pod vrhom.

Puhi noče smučati, saj se boji, da je preutrujen in da bo težko kos trdemu snegu. Počasi nadaljujeva proti dolini, on peš in jaz na smučeh. Naredim po deset zavojev in ga čakam. Počutim se odlično in tudi veter se je unesel, tako da pri enem od postankov za nekaj trenutkov celo zaspim. Na koncu grebena ga ne čakam več in odsmučam naprej. Nekoliko megleno postaja in vrhnja plast snega se pričinja topiti, kar še dodatno olajša smuko. Smučanje me vsega prevzame in počutim se kot na smučišču. Brez oddiha presmučam zadnjih dvesto višinskih metrov vse do konca snega, kjer počakam na prijatelja.

Branko Ivanek

Na višini okrog 6000 m pričnem svoj spust in brez spoštovanja višine elegantno vijugam na trdem snegu

Glasilo Rudar izdaja Rudnik lignita Velenje - Ureja uredniški odbor: Diana Janežič (odgovorna urednica), Ivo Avberšek-Hans (tehnično urejanje), Božena Steiner, Aca Poles, Peter Pušnik, Jože Kožar

Naslov uredništva: RLV, Partizanska 78, 3320 Velenje, telefon 853-312, interno 18-15, fax. 854-986 - naklada 4000 izvodov - tiska Tiskarna Bizjak Velenje

Po mnenju Ministrstva za informiranje z dne 14.2.1992, št. 23/67-92 se glasilo Rudar šteje za izdelek iz tar. št. 3, tč. 13

Tarife prometnega davka.

NK Rudar

Kljub odmoru ni počitka

Za nogometaši je naporen jesenski del sezone 1996/97. V taboru Rudarja so pred začetkom sezone načrtovali na koncu najmanj četrto mesto in s tem uvrstitev v enega od evropskih pokalov. Po končanem jesenskem delu prvenstva pa je ekipa Rudarja na 6. mestu, v 18. odigranih krogih je zbrala 26 točk. Ali je ta uvrstitev realna ali ne? Glede na splošne razmere v slovenskem nogometu, glede na močno I. ligo in glede na izenačenost ekip je!

Bo trener Jarc ob koncu prvenstva zadovoljen?

Rudarji so sezono začeli nad vsemi pričakovanji. Kar nekaj krogov so bili uvrščeni na prvo mesto na lestvici. Pričakovati je bilo, da se bo takšen tempo enkrat prekinil. Nihče pa ni pričakoval, da bodo proti Braniku zaigrali tako neprepričljivo, da bodo gostje iz Maribora zatresli domačo mrežo kar šestkrat.

V celoti gledano so Rudarji v prvem delu sezone igrali veliko bolje na tujem kot doma. Izkupiček osvojenih točk doma je 12, na gostovanjih pa 14. Tako so na lestvici odigranih tekem doma na 9. mestu, na gostovanjih pa so iztržili največ točk izmed vseh ekip. Verjetno je našim nogometašem težje igrati doma, ker se hočejo pokazati v najboljši luči. Žal je realnost nasprotna.

"Jesenski del nogometne sezone smo končali v skladu s pričakovanji," je povedal direktor nogometnega kluba Rudar Martin Štajner. "Delitev 4. do 6. mesta in zaostanek ene točke za 3. mestom pomenita, da smo dosegli načrtovano. Če bi imeli malo več športne sreče in bi nekatere nenačrtovane poraze spremenili v zmage, bi bili seveda še bolj zadovoljni. Zadovoljni bi bili tudi, če bi se igralci držali trenerjevih navodil na tekmah, ki smo jih izgubljali."

Predvsem gledalce je motilo precejšnje nihanje v igri Rudarja in o tem direktor pravi: "Prav gotovo je bilo vztrajanje Rudarja na prvem mestu lestvice večji del polsezone za nogometno javnost v Sloveniji presenetljivo in nepričakovano. Tako je bilo tudi za igralce, zato je bil padec po visokem porazu 1:6 proti Braniku iz Maribora kar logičen. Ta poraz pa je pustil daljše posledice, kot smo pričakovali. Proti koncu polsezone je padla forma igralcev in vse to se pozna tudi pri uvrstitvi na lestvici."

V upravi Rudarja so po teh dogodkih pregledali sestavo enajsterice in naredili nekaj sprememb. Med drugim se je moštvo pridružil novi igralec Mehili. "Mehili je bil pri nas 14 dni in je zaigral v zadnji jesenski tekmi," je povedal Štajner. "V teh 14. dneh

je redno treniral, odigral trening tekme in po ocenah našega strokovnega tabora in glavnega trenerja je igralec, ki ga Rudar v nadaljevanju prvenstva potrebuje.

Glede drugih igralcev pa smo se odločili, da ne bomo podaljšali pogodbe z Demo, da bomo dali Stankoviču možnost zaigrati tudi kje drugje, da ne potrebujemo več igre Ekmečiča, sporazumno in v skladu s določili pa smo prekinili pogodbo z Žilnikom. Podpisali smo pogodbo z Mehilijem in s Komarjem, ki se tako vrača v Rudar.

Vendar bomo še sedli skupaj, preučili zadeve in mogoče kasneje še enkrat odločali. Naj dodam, da v vojsko odhajata Balagič in Pavlovič, vendar se dogovarjamo za njuno treniranje in igranje. Radi bi tudi čimprej pripravili mlajše igralce, da se bodo lahko enakovredno vključili v igro in da bi nekateri v spomladanskem delu prvenstva že lahko zaigrali v prvi postavi."

Ob vseh teh spremembah je, seveda, na mestu tudi vprašanje, kako so se v upravi pogovorili s trenerjem Borutom Jarcem. "S trenerjem imamo sklenjeno profesionalno pogodbo, v kateri so določila, da lahko Borut Jarc s primerno odpovedjo odide iz moštva," pojasnjuje Martin Štajner. "Mi želimo, da ostane, saj bi radi ustvarili ekipo za daljše obdobje, za tri do pet let. Želimo izgraditi homogeno in kakovostno moštvo. Če pa se bo trener zaradi kakršnih koli vzrokov odločil drugače, ima proste roke."

V tej sezoni so si v upravi zadali uvrstitev na 4. do 6. mesto, znižanje stroškov, profesionalizacijo v klubu ter delo z mladimi domačimi in perspektivnimi igralci, ki bi zaigrali za prvo moštvo.

Nogometaši Rudarja bodo sedaj trenirali do konca decembra po programu, nato bodo prosti do 6. januarja, potem pa bodo začeli bazične priprave v Velenju in se dvakrat po teden dni pripravljali v Fiesi.

Spomladanski del sezone se bo začel 2. marca 1997 s tekmo Rudar HIT Gorica in želimo si, da bi bila ekipa Rudarja dobro pripravljena na naporni drugi del letošnje sezone.

Drago Kolar

Naredimo kaj zase

Koledar Premogovnika Velenje
za leto 1997

V dveh najpogosteje zastavljenih vprašanjih v življenju nas gotovo povprašajo po našem zdravju in počutju. V tretjem poskušajo dognati naš smisel za napovedovanje vremena. In z vremenom je tako, da zmeraj je, takšno kot je, ne glede na to, kaj napovedo meteorologi in kaj si želimo mi. Z našim počutjem in zdravjem je lahko, če se tega dovolj zavedamo, precej drugače.

Razvoj modernih postindustrijskih družb je prenesel skrb za zdravje na vsakega posameznika. To podjetjem prinaša posebno konkurenčnost na domačem in svetovnih tržiščih, državam pa razbremeni proračune. Države "blagostanja" so zato začele z obsežnimi akcijami za ozaveščanje prebivalstva, v podjetjih se je ta problem pokazal veliko bolj brutalno. Delajo tisti, ki zmorejo zadovoljiti potrebe upravljalcev in lastnikov podjetij. Sentimentalnost je tu zgrajena na krivuljah uspehov in neuspehov.

Tudi uspešnost velenjskega premogovnika je poleg drugih pomembnih dejavnikov odvisna od zdravih in zadovoljnih posameznikov. **Koledar velenjskega premogovnika za leto 1997 je zato spodbuda k zavedanju tega, kaj lahko sami naredimo za svoje telesno in duševno zdravje.**

Temeljna ideja je seveda v zdravem načinu življenja. Vsak dan je lahko prispevek našemu zdravju. Dan, ki se podaljša v leto in postane naše življenje. Ljudje smo zelo različni v svojih sposobnostih, zato so takšne tudi poti do lastne telesne in duševne harmonije.

Zdravje obsega več kot le telesno funkcioniranje, zato karikature na koledarju nimajo narisanih neverjetnih postav iz "butastih" ameriških nadaljevanj. **Imajo pa nasmeh na obrazih in se pri svojih opraviilih zabavajo.** Nekatere aktivnosti opravljajo same, druge v družbi svoje družine in prijateljev. Seveda je zelo pomembno, da **delajo tisto, kar zmorejo**, to pa pomeni, da so sprejele sebe in druge takšne, kot so.

Koledar velenjskega premogovnika za leto 1997 ponuja izgovor manj tistim, ki jih je zmeraj mikalo, da bi spremenili svoj način življenja, pa so vedno našli izgovor v oddaljenosti primernih prostorov in naprav.

Turistično rekreacijski center Jezero ponuja različne možnosti vadbe občasnim rekreativcem, trening vrhunskim športnikom, sprehode, zabavne prireditve...skratka naravo, šport in zabavo.

Hotel Barbara v Fiesi je malo dlje, pa zato nudi vse leto možnost športnih, rekreacijskih, kulturnih in družabnih aktivnosti. Če tu res ne najdete ničesar zase, imate zelo, zelo izbran okus ali pa šibko voljo, da bi se česa lotili zares.

Kakorkoli boste že razumeli sporočilo koledarja velenjskega premogovnika za naslednje leto, vam njegovi ustvarjalci (vodstvo podjetja, projektna skupina za celostno podobo in Studio Rebernik s sodelavci) želimo, poleg običajnih želja, ki pritičejo novemu letu, še veliko zabave, če vas bo ponudba zdravega načina življenja vendarle premamila.

Peter Pušnik

Celje - skladišče

D-Per
65/1996

5000003638,8

COBISS o

OSREDNJA KNJ. CELJE

*Veseli božič in
srečno novo leto!*